

UKULI

Julkaisija:

Turun Lintutieteellinen
Yhdistys r.y.
PL 67, 20101 Turku 10

Toimitus:

Juhani Toukola (päätoim.)
Kurjenkaivonkenttä 5 A 16
20500 Turku 50, p. 16 630

Antti Karlin (tilaukset)
Hämeenkatu 2 B 26
20500 Turku 50, p. 23 385

Timo Vuorisalo
Rätihälänkatu 18 as. 3
20840 Turku 84, p. 356436

Ukuli ilmestyy neljänä numeroa vuodessa. Lehti sisältyy yhdistyksen jäsenmaksuun. Ulkopuolisille tilausmaksu vuodelle 1981 on 25mk, joka maksetaan postisiirto-tilille TU 5138 66-3. Irtonumeroita saa kokouksissa ja Tapani Missoselta, os. Yo-ky-lä 23 A 3, 20510 Turku 51.

Ilmoitushinnat:

1/1s. 200mk, 1/2 120mk
1/4 75mk

Painopaikka:

Turun Yliopiston Offset-
paino, Turku 1981

SISÄLTÖ:

	sivu
Tähän asti - tässä ja nyt - tästä eteenpäin	1
Esko Tarponen: Yhdistyksen perustamisesta ja sen alkua ajoista	2
Juha Vuorinen: Tilastoa ...	11
Tapani Missonen: Lintutalvi 80/81	13
Provo ym.: Antiornitologiset tekstit	20
Juhani Toukola: Tätä mieltä	27
Rauno Laine: Lapissa kesällä 1981	35
Kansikuva: Syksyn vaeltaja, kuvannut Terho Harju.	
Piirros (s.19): Anneli Lehtinen	

UKULI

4 / 1981

TÄHÄN ASTI - TÄSSÄ JA NYT - TÄSTÄ ETEENPÄIN

Turun Lintutieteellinen Yhdistys r.y. on tänä vuonna täyttänyt viisitoista vuotta. Nuorimmat jäsenemme syntyivät samoihin aikoihin kuin TLY. Siinä kun v.1966 syntyneet ovat vuosien mittaan kasvaneet rippikouluikäisiksi, siinä yhdistyskin on kasvanut ja laajentunut. Muistoksi menneistä julkaistaan kunniajäsen Esko Tarposen kertomus yhdistyksen perustamisesta ja sen alkua ajoista. Luettelo yhdistyksen toimihenkilöistä kautta aikojen on myös osaltaan 15-vuotisen historian muistelua.

Muutenkin voitaisiin tässä ja nyt seisautua silmäilemään sitä, mitä tähän asti on saatu aikaan. Tarkoitin tällä sitä laajaa havaintomateriaalia, mikä yhdistyksen puitteissa on vuosien mittaan kertynyt. Arkistoa on kyllä käytetty hyväksi, mutta nyt voitaisiin mielestäni laajemminkin luoda pitempi silmäys menneisyyteen, tarkastella asioita pitemmän aikavälin osalta, jolloin juttuihin varmasti tulisi enemmän painoa. Lajikatsaukset ovat tätä kyllä edustaneetkin, ja parhaimmillaan ne ovat olleet varsin hyviä juttuja, joita lehti tullee julkaisemaan jatkossakin. Mutta hyödyntämättä on vielä esimerkiksi pitemmältä ajalta tarkasteltuna muuttava koskeva materiaali. TLY:n alueelta löytyy myös seutuja, joita on pitkään tutkittu tarkkaan, ja niiden linnustosta saisi varmasti päteviä esityksiä. Jos näitä selvityksiä vielä saisi useampia eri puolilta toiminta-alueitamme, alkaisi olla koossa hieman laajempikin esitys Varsinais-Suomen linnustosta ja siinä mahdollisesti tapahtuneista muutoksista. Tästä eteenpäin voitaneen myös odottaa laajan rengastusaineiston hyväksikäyttöä. Näin tähänastisia toimintavuosia olisi tässä ja nyt ruvettava hyödyntämään, ja tästä eteenpäin toivottavasti saadaan tuloksia julki.

Tässä ja nyt tarjotaan Teille lisäksi tarinaa talvilinnuista, retkikertomus Lapista ja lelukopallinen nimimerkkijuttuja otsikolla Antiornitologiset tekstit. Syystä tai toisesta Ukuliin aina ilmestyy tällantapaisia juttuja, joiden tuloksena lehdestä on tullut "Suomen paheksuttavin lintulehti", kuten nimimerkki Provo asian ilmaisee. Lisäksi löytyy vielä pieni haastattelututkimus jäsenien mielipiteistä tässä ja nyt.

Tästä eteenpäin ei lehden linjan paheksuttavuudesta ole vielä tietoa. Uskallan kuitenkin ennustaa, että lehti säilyy elinvoimaisena. Toivottavasti se myös kehittyy painoasultaan, kuten niin moni on toivonut. Tilikka vanhaa, ukulimaista paheksuttavuutta ei kuitenkaan olisi pahitteeksi - mielestäni.

Päätoimittaja vaihtuu, mutta lehti pysyy. Hyvää jatkoa lukijakunnalle ja uudelle vetäjälle. Kiitos menneestä.

Juhani Toukola

ESKO TARPONEN

Kun filosofian tohtori Kalervo Eriksson (silloin FK) vuonna 1967 pyysi Turun Lintutieteellisen Yhdistyksen hallitukselta jotain arviota tai katsausta Turun seudun ornitologien lukumäärän kehityksestä aikavälillä 1958-1967, piti hallitus oikeina seuraavia lukuja: 1958 40-50, 1961 50-60, 1963 70-80, 1965 90-100 ja 1967 120-130. Noihin lukuihin sisältyy myös se sittemmin "valmistavaksi toimikunnaksi" perustavassa kokouksessa nimitetty porukka, joka joulukuun lopulla 1965 päästi käsistään kutsun "Turun lintumiesten" perustavaan kokoukseen, joka oli määrä pitää 2.1.1966 klo 12.00 Turun Yliopiston Varsinais-Suomalaisen Osakunnan huoneistossa. Kutsu sisälsi esityslistan sekä ehdotuksen "Turun lintumiehet ry:n säännöiksi".

Maimittuna päivänä, sunnuntaina 2.1.1966, kokoontui 33 asianharrastajaa tuota kokousta pitämään. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin sen avaja Lasse Velmala, sihteeriksi Hannu Hilke ja pöytäkirjantarkastajiksi Jouko Hakala sekä Harri Hietakangas. Mainittakoon, että noihin aikoihin oleskeli Ruissalossa Honkapirtin lähetyvillä Sitta, josta monet siihen aikaan saivat elämänpinnan. Yhdistys päätettiin yksimielisesti perustaa, ja äänestyksessä yhdistyksen nykyinen nimi voitti ehdotetun nimen Turun Lintumiehet. On merkillistä, että tuona osallistumisen vuosikymmenenä argumentoitiin nykyistä nimeä etupäässä maininoin yhdistyksen tieteellisemmästä maineesta ja sen kyvykkyydestä tuolla perusteella paremmin saada esimerkiksi taloudellista tukea. Minkähänlainen meteli yhdistyksen nimen muuttamiseksi olisi syntynyt runsaan vuoden kuluttua, kun ensimmäiset naiset haikutuivat yhdistyksemme jäseniksi?

Ohimennen voidaan tarkastella kysymystä, milloin yhdistys on katsottava perustetuksi, kun perustamispäätös tehtiin 2.1.1966, mutta yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin vasta 29.3.

1966. Koska yhdistyslaki koskee sekä rekisteröityjä että rekisteröimättömiä yhdistyksiä ja kun siinä nimenomaan säädetään yhdistyksen kyvystä saavuttaa nimiinsä oikeuksia, tehdä sitoumuksia, kantaa ja vastata sekä jäsenten mieskohtaisesta vastuusta sivullistahoon nähden kummassakin tapauksessa erikseen, on ilman muuta katsottava, että TLY:kin yhdistyksenä olisi olemassa, vaikka sitä ei koskaan olisi haettu rekisteriin. Siten rekisteröimisellä ei ole vaikutusta yhdistyksen perustamistoimiin, ja näinollen yhdistyksemme on katsottava perustetuksi 2.1.1966. Kokouksen päätöksen jälkeen tehtyyn perustamissopimukseen otettiin käytännöllisistä syistä vain kolme nimeä (lain vaatima minimi) kaikkien 33:n sijasta. Kun tuo alkuperäinen perustamissopimuskin on allekirjoitettu samana päivänä, toisenlaisille mielipiteille ei jää sijaa. Jostakin nyt jo unhoon jääneestä syystä sopimus on uudelleen tehty 6.3.1966, mutta tämä on mitä ilmeisimmin tapahtunut rekisteröimisasiakirjoja paikattaessa, ja allekirjoittajina esiintyvät ilmeisesti samat Lasse Velmala, Hannu Hilke ja Ismo Lahtonen, joiden osaksi tuli kunnia allekirjoittaa sopimus 2.1.1966.

Yhdistyksen kokouksia pidettiin vuonna 1966 perustamisen jälkeen kolme, ja niissä oli saapuvilla 35, 28 ja 29 jäsentä ja asianharrastajaa. Seuraavana vuonna kokouksia pidettiin jo viisi, ja vastaavat luvut olivat 38, 60, 58, 63 ja 61. Uusi kymmenluku tavoitettiin 21.3.1968 pidetyssä kokouksessa, jolloin saapuvilla oli 71 jäsentä ja asianharrastajaa. Jo seuraavana vuonna, 18.9.1969 pidetyssä kokouksessa sihteerin on merkinnyt saapuvilla olleeksi noin 90 henkilöä.

Yhdistyksen hallitukseen valittiin perustamiskokouksessa toimintavuodeksi 1966 puheenjohtajaksi Lasse Velmala ja jäseniksi Jouko Hakala, Hannu Hilke, Esko Joutsamo, Osmo Kivivuori ja Hannu Laine. Varajäseniksi valittiin Ismo Lahtonen ja tämän kirjoittaja. Hallitus järjestäytyi siten, että varapuheenjohtajaksi tuli Kivivuori, sihteeriksi Hilke ja taloudenhoitajaksi Hakala. - Toimintavuodeksi 1967 hallitus valittiin entisessä kokoonpanossaan lukuunottamatta sitä, että Lahtosen tilalle tuli Martti Soikkeli. Järjestäytymisestä sensijaan en löytänyt mainintoja.

Toimintavuodeksi 1968 valittiin hallituksen puheenjohtajaksi tämän muisteluksen kirjoittaja ja jäseniksi entisistä Hakala, Hilke, Joutsamo ja Laine, mutta aivan uutta verta tuli jäseneksi valitun Timo Nurmen ja varajäseniksi valittujen Esa Lehikoisen sekä Hannu Myrskyn kautta. Hallituksessa olivat nyt ne henkilöt, jotka tulivat useiden vuosien ajan erilaisissa tehtävissä vaikuttamaan yhdistyksen toiminnan muotoutumiseen.

Vuonna 1966 hallitus ei kokoontunut vielä kertaakaan Hämeenportin kabinetissa, mutta vuonna 1967 jo kaksi ja seuraavana vuonna viisi kertaa, kunnes kokoukset enää vain poikkeuksellisesti pidettiin vieraanvaraisten jäsenten luona, muuten aina mainituksessa kabinetissa. Erään tällaisen kokouksen pöytäkirja päättyy merkinnöin: "ensi kerran kokousten historiassa laskua maksettaessa kävi ilmi, että rahaa vadille oli kertynyt enemmän kuin lasku edellytti". Ehkäpä noissa todella oli hyvä tunnelma, kun jostain 1960-luvun loppuvuosilta tapaamme pöytäkirjasta merkinnän, jonka mukaan yhdistyksen jäsen Ilkka Oksala (ja joku muu) pyysivät, että hallitus oikeuttaisi jokaisen yhdistyksen jäsenen seuraamaan hallituksen kokousta ja siis olemaan läsnä kabinetin istunnoissa. Hallitus ei kuitenkaan suhtautunut suopeasti Oksalan pyyntöön, vaan katsoi, että asioiden valmistelu ja keskustelu niistä edellytti ainoastaan hallitukseen kuuluvien läsnäoloa. On mahdotonta muistaa näin pitkän ajan takaa, piileksikö tuon asiaperustelun takana myös pelko siitä, että porukan paisuessa liiaksi jouduttaisiin siirtymään väljempiin tiloihin ja siis jättämään niin kotoiseksi käynyt kabinetti.

Vuosina 1966-1968 oli yhdistyksen jäsenmaksu yksi marka. Vuonna 1969 se oli sentään jo kaksi markkaa, mutta yhdistyksen taloutta ei vielä senkään aikana voitu perustaa jäsenmaksutuloihin, vaan oli keksittävä muita keinoja. Näistä tärkeimmäksi kohosi 1960-luvun loppuvuosina pönttömyynti, mutta joitakin kolikoita kertyi kassaan myös Turun Sanomiin tehdyistä lintujutuista ja yhteistyössä Turun kaupungin nuorisotyölautakunnan kanssa järjestetyistä yleisöretkistä. Vuoden 1967 lopulla alkoi selvitä myös, että nuorisotyölautakunnalta voi-

daan saada avustusta.

Yhdistyksen hallitus päätti 9.1.1966, että Tammelasta tilataan 100 isompaa ja 100 pienempää pönttöä. Maaliskuussa tehdyn päätöksen mukaisesti pönttöjä myytiin 27.3 ja 3.4 Turun Yliopiston eläinmuseolla, ja huhtikuun lopulla pidetyssä yhdistyksen kokouksessa saattoi hallitus ilmoittaa, että myymättä oli 65 pönttöä, joita oli päätetty yrittää seuraavaksi kaupata Hessundin huoltoasemalla.

Seuraavana vuonna hallitus päätti tilata 200 kottaraisen ja 200 pikkulinnun pönttöä, ja myyntipaikaksi oli jo saatu Turun Suomalaisen Yhteiskoulun piha. Myyntihinnoiksi hallitus vahvisti 4 mk kottaraisen ja 3 mk pikkulinnun pönttöltä. Myyntipäivä oli 2.4 - ilmeisesti myös jokin myöhempi päivä - ja yhdistyksen kokoukselle saatettiin jälleen huhtikuun lopulla kertoa, että pönttömyynti oli siihen mennessä tuottanut 700 mk puhdasta tuloa.

Loppuvuonna, 30.11.1967, hallitus nimitti Pyyry Lapintien ja Seppo Kotirannan kevään 1968 pönttöpäälliköiksi. Helmikuun lopulla tiedettiin hallituksessa, että lupa torimyyntiin oli huulilla, ja myyntipäiviksi vahvistettiin 30.3, 31.3, 6.4, 7.4 sekä varapäväksi 20.4. Kun pönttöjä oli tilattu hallituksen päätöksen mukaisesti 10 telkän, 150 kottaraisen ja 450 pikkulinnun pönttöä, riitti Timo Nurmen pakettifolkkarilla ("kuule, sullahan on se kuorma-auto, sähän voisit...") ja Nurmella itsellään töitä.

Vuoden 1969 talousarvion perusteluissa tavataan maininta, että koska pönttökauppa ei ole enää menestynyt entiseen tapaan, tulonmuodostus siltä suunnalta käy niukemmaksi, ja pönttöjä tilattiinkin vuoden 1969 kevättä varten enää yhteensä 200 kpl.

Pönttömyynnin kanssa puuhailleiden kavereiden ansioksi on luettava se, että yhdistyksen toimintamuodot saatiin vakiinnutetuksi sellaisiksi, jollaisina ne ilmenevät muistissamme ja pöytäkirjojen sivuilta. Eniten varoja nieli kaiketi Jurmon lintuasema, missä ei ollut kysymys yksin yhdistyksen tarvitsemasta kalustosta ja välineistöstä, vaan suorastaan koko olemassaolosta joissakin suojissa - siitähän saatiin maksaa.

Muu rahanhankintapuuha oli pönttömyynnin rinnalla lä-

hinnä pikkunäpertelyä. Nuorisotyölautakunnan avustus oli alkuvuonna 100 mk vuodessa, yleisöretkistä jäi kenties jotain voittoa ja Turun Sanomiin saatujen lintujuttujen tuotto oli 15-25 mk tekstiltä ja 10-15 mk kuvilta, mikä määrä jaettiin hallituksen päätöksen mukaisesti puoliksi jutun tekijän ja yhdistyksen kesken. Havaintoja lintujuttuja varten kerättiin kumminkin sunnuntaisin klo 17-18 Kestibaarissa niin kauan kuin kerättiin; maininnat tuosta toiminnasta rajoittuvat vuosiin 1966 ja 1967.

Kun yhdistys vuoden 1966 alussa perustettiin, pyöri Jurmon lintuasematoiminta jo niin hyvin, että muutoksia ja korjauksia tehtiin vain tarpeen ja kertyneiden kokemusten pohjalta. Hallitus oikeutti 9.1.1966 Kivivuoren pyytämään Göran Bergmanilta "lehmäestasioissa" Jurmon asukkaiden mielialaa muokkaavaa kirjettä. Samassa kokouksessa hyväksyttiin asemalle yleiset säännöt. Pöytäkirjoista saamme edelleen lukea, että yhdistyksen kokous on 20.2.1966 velvoittanut hallituksen "ryhtymään ennakkoltaehkäisevään toimintaan, ettei Jurmon lähistölle mahdollisesti perustettava kaivos pääsisi vaikuttamaan haitallisesti Jurmon luontoon". Kuten monina myöhempinäkin vuosina, sai yhdistyksen kokous 28.4.1966 kuulla - sillä kertaa Joutsamon kertomana - katsauksen vuokratyösymykseen ja aseman toiminnan jatkamismahdollisuuksiin, ja tilanne oli tietysti vaikea, kuinkas muuten. Pöytäkirja tietää, että asian yhteydessä on käyty vilkas keskustelu, jossa "katsottiin parhaiksi vaihtoehdoiksi pitkäaikaisen vuokrasopimuksen aikaansaaminen tai kokonaan oman aseman rakentaminen". Yhdistyksen piirissä tunnettua jatkuvaa huolta Jurmon kohtaloista kuvastaa yhdistyksen kokouksen 3.11.1966 pöytäkirjaan tehty merkintä, jonka mukaan on hyväksytty "Valtion luonnonsuojeluvalvojalle lähetettävä Jurmon rauhoitusta koskeva kirjelmä muutaman muodollisen pikkukorjauksen jälkeen". Hallituksesta tullut kirje-ehdotus oli puolestaan Kivivuoren käsialaa.

Yhdistyksen kokous merkitsi 27.4.1967 saaneensa tiedon siitä, että hallitus on lähettänyt Paul Anderssonille kirjeen, jossa tiedustellaan vaihtoehtoja talon tai maapalan ostamiseksi taikka maanvuokrauksen mahdollisuuksia. Mitään varsinaista

vastausta hallitus ei tietenkään koskaan saanut. Yhdistyksen kokous kuuli 30.10.1967 selvitykseni käytettävissä olleista vaihtoehtoista, jotka olivat varsin niukat. Koska Jurmossa ei ollut toimitettu minkäänlaista maanjakoa, ei ollut olemassa tilaa, josta olisi meille voitu jotain lohkoa myytäväksi. Maanvuokrasopimuksen edellytti tilaa tai sen osaa, josta sopimus tehdään. Lain mukainen huoneenvuokrasopimus oli poissa vaihtoehtoista sen vuoksi, että silloisen tietämyksemme mukaan Andersson ei olisi yksin voinut pätevästi sellaista tehdä, vaan hän olisi tarvinnut holhouslautakunnan luvan. Tätä kirjoittaessani en enää jaksa muistaa, mikä oli se puute, joka Anderssonin kelpoisuutta vaivasi; muu tuskin tulee kysymykseen kuin se, että syystä tai toisesta vallitsi jokin yhteisösuhteiden alaikäisen kanssa. Tuon asian tarkempi pohtiminen ei kuitenkaan kuulu tämän esityksen piiriin, joten riittää, kun todetaan, että noin silloin yhdistykselle kerrottiin. - Jäi jäljelle, että jatkamme entiseen tapaan, vuosi vuodelta kituuttaen ja pienessä epävarmuudessa eläen, koska aina oli vuorossa se kevät, jolloin oli taas epävarmaa, pääsemmekö enää Anderssonin tiloihin. Mutta turhaan yhdistys noina vuosina huolehti, niinkuin jälkikäteen tiedämme. Oliko sitten syytä Anderssonin rahantarve vai hänen kohtelias hitautensa tulevaisuutta koskevissa lupauksissa, sitä emme kai tiedä.

Yhdistyksen kokous perusti 30.11.1967 asemanhoitajan viran ja sai tietää, että hallituksen ehdokkaina tehtävään olivat Rolf Karlson ja Hannu Myrsky. Pesti jätettiin hallituksen huoleksi, ja niinpä hallitus 15.12.1967 tekemällään päätöksellä otti Myrskyn tehtävään, jonka sisältö päätettiin lähitulevaisuudessa määritellä kirjallisesti. Yhdistyksen kokous saikin 19.4.1968 vahvistettavakseen lintuasemasäännön, jonka nojalla hallitus puolestaan 30.10.1968 antoi Jurmon lintuaseman toimintaohjeet.

Jo perustamiskokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että yhdistys heti toimintansa alkuvaiheissa harjoitti havaintojenkeräilytoimintaa; muunmuassa tekeillä olleeseen Pohjolan Lintuihin kerättiin tietoja. Pöytäkirjoista saamme lukea, että

yhdistyksen kokouksessa 30.10.1967 "maisteri Martti Soikkeli esitti toivomuksenaan, että Turun Lintutieteellinen Yhdistys alkaisi julkaista vuosikirjaa, jossa toimintakertomuksen ohella julkaistaisiin esim. yhdistyksen jäsenten pikku tutkimuksia ja muuta vastaavaa aineistoa". Asia annettiin hallituksen valmisteltavaksi ja tutkittavaksi, ja hallitus asetti 13.1.1968 Hilkkeen, Hakalan ja tämän kirjoittajan muodostaman toimikunnan, joka sai ohjeet hallitukselta.

Hallituksen kokouksessa 10.11.1967 keskusteltiin lintuarhivon perustamisesta. Asiaan valjastettiin siihen halukkuutta ja aloitteellisuutta osoittanut Lehikoinen. Sensijaan Soikkelin toivoma vuosikirja ei ollut koskaan toteutuva tuossa muodossaan, vaan yhdistys lähti kenties vaativammalle ja ainakin enemmän jatkuvaa toimintaintoa kysyvälle linjalle ryhtyessään viimeistään vuonna 1970 julkaisemaan aikakausjulkaisua "Tiedon Antaja", jonka nimi oli vuosia myöhemmin kirjoittava kirpeät keskustelut ja lopulta tulokseen johtaneen muutos-hankkeen. Silloin syntyi Ukuli.

Mutta Lehikoinen, pinnametsästyksestä täysin pidättynyt tiedemiehenalku ja tutkijasielu, kertoi jo seuraavassa hallituksen kokouksessa ajatuksistaan arkiston suhteen. Pöytäkirjaan on tästä merkitty muun ohessa, että kortistositysteemin kirjoittamiseksi tarvittiin hänen mielestään nelisen konekirjoittajaa. Palkkaluokasta ja kelpoisuusvaatimuksista ei ole mainintoja; lieneekö Lehikoinen odottanut hallitukselta sellaista avaramielisyyttä, että hän yksin saisi tutkia nuo kelpoisuudet. Sittemmin hallitus päätti Lehikoisen ehdotuksesta, että team Lehikoinen, Lahtonen ja Lauri Mehtonen, joiden kanssa Lehikoinen oli neuvotellut, saa omaan harkintaansa nojautuen määritellä arkistoon otettavat lajit. Ohjenuoraksi annettiin, että lajeja saisi olla noin 100.

Tämänkään aihepiirin myöhemmät vaiheet eivät enää kuulu esitykseni piiriin, niin että totean vain lopuksi, että yhdistyksellä jo paljon ennen 15-vuotisjuhlavuotta ovat toimineet sekä arkisto että julkaisupuoli - kiitos monien näiden projektien parissa huomaamatonta työtä tehneiden kavereiden.

Yhdistyksen kokouksiin pyrittiin alusta alkaen saamaan yhdistysasioiden oheen yhteistä aihepiiriämme sivuavia esitelmää ja kuvakavalkadeja. Pöytäkirjatietojen mukaan ensimmäinen ulkopuolinen esitelmäsihtijä oli filosofian tohtori Olavi Hildén, joka 6.1.1967 kertoi "Merenkurkun Valassaarten pesimälinnustosta ja pesimälajien kannanvaihtelusta". Kuluksen korvaukseksi yhdistys suoritti verbaalisena tyyliäitaurina tunnetulle Hildénille 50 mk, mikä vastasi yhdistyksen tuonaikaista kapasiteettia. Seuraava vieraileva esitelmäsihtijä oli alussa mainittu Eriksson, joka 30.11.1967 pidetyssä kokouksessa puhui "Yölaulajista ja niiden ekologiasta". Koska Eriksson takavuosina tunnettiin erilaisten valokuvausalan konetykkien käyttäjänä, hänen oli vaivatonta samanaikaisesti esittää aiheeseensa liittyviä väridioja. Erikssonin kulut korvattiin 30 mk:lla. - Vuoden 1968 ensimmäinen vieraileva tähti oli Petteri Kalinainen, joka 13.2.1968 esitelmöi yhdistyksen kokouksessa aiheesta "Pohjois-Satakunnan linnuston erikoispiirteitä. Haluamatta missään tapauksessa vertailla ketään toisiinsa totean, että vähintään yhtä vankan originelli kasvo nähtiin yhdistyksen kokouksessa 21.3.1968, jolloin itse kalastaja Pentti Linkola kertoi Hämeen petolinnuista nimikkeellä "Leppoisia jaarituksia Hämeen kukkunkkaisista".

Mutta selailkaamme vielä pöytäkirjoja sieltä täältä ja lukekaamme, miten sihteerit ovat asiat kokouksissa kokeneet. On sitäpaitsi turha puhua sihteeereistä monikossa, sillä kuten tämän jutun alkupuolelta ilmenee, vuosina 1966-1968 toimi sihteerinä Hilke. Hänen kynänsä kautta välittyi meille muunmuassa, että yhdistyksen kokouksessa 28.4.1966 "Esko Joutsamo kauppaasi Osmo Kivivuoren retkievättä hintaan 27 mk". Edelleen on yhdistyksen kokouksessa 3.11.1966 keskusteltu "vilikkaasti Turun Lintutieteellisen Yhdistyksen ja Turun Eläin- ja Kasvitieteellisen Seuran lintukerhon keskinäisestä suhteesta ja siitä, onko tarkoituksenmukaista, että Turussa toimii kaksi samanlaista yhteisöä, joiden kokouksissa käyvät suunnilleen samat naamat. Asian selvittämiseksi ehdotettiin työryhmän asettamista yhdistyksen seuraavassa kokouksessa". Hallituk-

vuosi:	1966	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81
Hannu Laine	H	H	H	H	H											
Esko Joutsamo	H	H	H	H												
Osmo Kivivuori	H	H														
Ismo Lahtonen	V															
Martti Seikkeli	V															
Lauri Mehtonen			V	H												
Hannu Myrsky	J	JV	J	J	J	H										
Leo Karlson			H	H	J	J										
Kaj Malmsten							J	J	J	J						
Harry Lehto													J			
Jouko Högmänder			H													
Hannu Rautanen			V		V	H										
Jouko Vuokko				V												
Jorma Tenovuo						H										
Juha Varrela						H	H									
Jarmo Laine						V	V									
Jussi Lindström								H								
Tero Ivaska								H								
Ari Linna								H								
Jouni Saario								V					J	J	J	
Rita Peltola								H								
Veijo Peltola								H								
Tapani Numminen								V								
Juhani Toukola								H	H							
Juha Vilkki								H	H							
Ilmari Pulli								H								
Matti Eloranta								H								
Otso Salmi								H	V							
Olli Tenovuo									H							
Juhana Piha									V	V	H	H				
Tapani Missonen									H	H	H					
Vesa Multala									H							
Juha Kääriä											H					
Timo Vuorisalo										H	H					
Hannu Lahtonen														H		
Ari Laine														H		
Ilkka Rauvola														H		
Janne Suomela														H		

LINTUTALVI 80/81

TAPANI MISSONEN

Talvikatsaukseen 80/81 on poimittu havainnot harvalukuisista ja satunnaisista talvehtijoista sekä yleisimpien talvilintujen suurimmista kerääntymistä. Varsinaiset harvinaisuudet alkutalven osalta on julkaistu Ukulissa III/1981 ja loppupalven osalta ne tullaan julkaisemaan seuraavassa raritettikatsauksessa. Käsité rariteetti on kuitenkin varsin häilyvä joidenkin lajien osalta. Merimetsoista ja koskikarasta - pari esimerkkilajia mainitakseni - tehdään monin verroin enemmän havainnoja talvisin kuin tukkasotkasta tai mustavariksesta. Kuitenkin merimetsä ja koskikara käsitellään alueellisissa rariteeteissa. Olisi taas jollekin toimikunnalle töitä. Katsaukseen on edellisvuosista poiketen otettu mukaan myös Jurmon lintuaseman havainnot.

Jokunen sana viime talven säästä. Mieleen on varmasti jäänyt ennätyskellisen runsaat lumisateet. Ensilumi tuli Varsinais-Suomeen jo lokakuun viimeisellä viikolla, jolloin eräänä sunnuntaiamuna maa oli verhoutunut 30cm:n paksuiseen lumivaippaan. Ainoastaan ulkosaaristo oli lumeton ja sellaisena se pysyi aina tammikuun puoleenväliin saakka. Alkutalven lumipeite sulii jonkin verran marras-joulukuun aikana, mutta maa pysyi kuitenkin lumen peitossa aivan rannikkoa lukuunottamatta. Tammikuussa lumen syvyys mantereella kasvoi 20-30cm, mikä oli yli normaalin. Helmikuun tilanne saaristomeren ulko-osassa lumipeitteen osalta oli hiukan alle normaalin eli 10-20cm. Mantereella lunta puolestaan riitti. Lumensyvyys vaihteli 20-50cm:iin, siis reilusti yli normaalitalven lukemien. Runsaaluminen talvi näkyi etenkin varpuslintujen määrässä: laji toisensa jälkeen teki pohjanoteeraukset. Lämpötila puolestaan pysytteli normaalilukemissa. Mitään kovin pitkiä pakkaskausia talven mittaan ei ollut. Mitattiinpa Utöissä helmikuun lämpöennätys tällä vuosisadalla, + 6.3 astetta. Vuodenvaihteessa meri oli avoinna Turun satamasta ulospäin. Tämän jälkeen meri alkoi hiljalleen jäätymään siten, että Jurmon ympäristö jäättyi vasta maaliskuun alussa.

Kaavakkeita (tai vastaavat tiedot paperilapuilla) palautettiin 40 henkilön taholta. Erityiskiitos salolaisille, joilta tuli siisti yhteenveto 12 lintumieheltä. Lisäksi on saatu eri teitä kymmeneltä henkilöltä hajahavainnoja. Havainnoitsijat ja käytetyt lyhenteet: Mikko Ahti = MA, Kari Elo = KE, Jukka Elo = JE, Jukka Grönlund = JG, Mika Grönroos = MG, Esko Gustafsson = EG, Jouko Hakala = JH, Jari Helstola = JHe, Raimo Hyvönen = RH, Lasse Iso-Iivari = LI-I, Ari Kakko = AK, Esa Kangas = EK, Antti Karlin = AKa, Hannu Klemola = HK, Pasi Laaksonen = PL, Pekka Leivaranta = PLo, Tapani Missonen = TM, Vesa Multala = VM, Timo Nirhamo = TN, Tapani Numminen = TNu, Rita ja Veijo Peltola = RVP, Seppo Piiparinen = SP, Timo Pulli = TP, Veikko Rinne = VR, Ari Rivasto = AR, Jouni Saario = JoS, Jukka Saario = JuS, Jukka P. Salonen = JPS, Kari J. Salonen = KS, Risto Saranto = RS, Jari Sarttila = JaS, Juhani Sundell = JSu, Pekka Siitonen = PS, Matti Tuominen = MT, Anssi Tötterström = AT, Jyrki Uotila = JU, Matti Valta = MV, Kimmo Virtanen = KV, Juha Vuorinen = JV, Jaakko Wessman = JW. Olisin mielelläni nähnyt myös pinnamiesten aikaansaannoksia!

Lajeittainen katsaus:

- Kuikka (*Gavia arctica*) Määrätettyjä kuikkia ainoastaan Korppoon Jurmosta. Joulukuun havainnot 21.12. 1 yks ja 22.12. 4 yks. Tammikuussa neljä kertaa 1-2 yks. Helmikuun ainoa 4.2. 2 yks.
- Kaakkuri (*Gavia stellata*) Kaksi havaintoa. 6.12. Kor Utö 1 yks (KS) ja 2.1. Jurmossa 1 (H.Jännes, A.Mikala).
- Kuikkalintu (*Gavia sp.*) Yhteensä 9 havaintoa yksittäisestä linnusta, joista 6 Jurmosta. Havainnoista XII/4 ja I/5, viimeinen 18.1. Utö.
- Silkkiuikku (*Podiceps cristatus*) Normaalia esiintymistä. Jurmossa XII/ 1 havainto, I/4 ja II/2. Muulloin 1 yks paitsi 22.22 peräti 5 uikkua. Jurmon ulkopuoliset havainnot: 4.1. Tu Kolkka, 17.-18.1. Kor Pärnäs, 31.1. Kor Vattkast, 6.2. Pärnäs ja 7.-8.2. Utö; kullakin kerralla 1 yks.
- Härkälintu (*Podiceps griseigena*) Jurmossa yksinäinen lintu yhteensä 7 kertaa; XII/2, I/4 ja II/1. Ainoa Jurmon ulkopuolelta 6.12. 1 Utössä (KS).
- Uikkulintu (*Podiceps sp.*) Jurmossa talven aikana kaksi kertaa määrittämätön iso uikku (12.12. ja 4.2.).
- Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*) Turun pullasorsien lisäksi ainoa ilmoitettu kerääntymä Per Mathildedal 4.2. 300 yks.
- Haapana (*Anas penelope*) 27.12. 1 n-puk. Nau Gullkrena (RS).
- Tukkasotka (*Aythya fulicula*) Pariin edelliseen talveen verrattuna perin niukka talviesiintyminen. XII/10 havaittua ja I/3.
- Telkkä (*Bucephala clangula*) Alkutalvesta sisäsaaristossakin melko runsaslukuinen. Kuukausittain seuraavasti: XII/66, I/53 ja II/65. Suurimmat kerääntymät 8.2. Nau Nötö 40 ja 11.1. Kor Berghamm 14. Naa Ukko-Pekalla 1n läpi talven. Jurmossa telkkää esiintyi helmikuun puoleenväliin saakka lähes päivittäin. Suurimmat päiväsummat 29.12. 21 yks ja 10.1. 17 yks.
- Alli (*Clangula hyemalis*) Talviesiintyminen keskittynyt pääosin ulkosaaristoon. Kuukausittain eriteltynä esiintyminen seuraavanlaisista (ei Jurmon havainnoja): XII/77, I/18, II/4 ja IIIA/5. Jurmossa XII-I lähes päivittäin. Suurimmat päiväsummat kuukausittain: XII/70, I/36 ja II/4.
- Pilkkasipi (*Melanitta fusca*) Jurmon ulkopuolella kolmesti: 27.12. 1k Nau Trunsö, 1.1. 1 Kus Kiparuote ja 25.-31.1. 1n Hou Kittuinen. Jurmossa XII/4 havaintoa, I/4 ja II/2.
- Mustalintu (*Melanitta nigra*) Jurmossa 21.12.-12.1. 1n, 11.2. 2 yks, 16.2. 5 yks ja 24.2. 1 yks. Lisäksi Utössä 6.12. 3n (KS).
- Haahka (*Somateria mollissima*) Esiintyminen keskittynyt ulkosaaristoon. Kuukausittain seuraavasti (ei Jurmon havainnoja): XII/94, I/37, II/18 ja IIIA/6. Jurmossa suurimmat päiväsummat kuukausittain: XII/48, I/23 ja II/10.
- Tukrakoskelo (*Mergus serrater*) Ulkosaaristossa isokoskeloa runsaampi. Jurmon kuukausimaksimit: XII/90, I/115 ja II/100 sekä IIIA/14. Muualla XII/26, I/49 ja II/8.

- Isokoskelo (*Mergus merganser*) Ilmoitetut määrät kuukausittain: XII/2134, I/2037 ja II/736. Summissa on jonkin verran päällekkäisyyttä, mutta lienee ollut paria viime vuotta jonkin verran runsaslukuisempi. Maalisikuun alussa jo selvää runsastumista, mm. Ukko-Pekalla 2.3. 48 koskeloa.
- Kanadanhanhi (*Branta canadensis*) Lajin lisääntyminen jatkuu tasaisen varmasti. Ruissalon sillan pielessä 42 hanhea tammiuun lopulle. Artukaisissa 11.1. 2 (ei sisälly edellisiin). Per Mathildedal 28.12. 124 hanhea. Loppupalvesta Ruissalon hanhet hajaantuivat, mm. 2.3. 23 Ukko-Pekalla.
- Valkoposkihanhi (*Branta leucopsis*) Kesästä -80 lähtien Ruissalossa oleskellut Skansenin hanhi kanadanhanhien seurassa vielä 31.1. Ilmeisesti sama 2.3. Ukko-Pekalla.
- Kyhmyjoutsen (*Cygnus olor*) XII/88, I/184 ja II/112. Enimmillään 29.1. yht. 63 Nau Prostvik - Borstö (TNU,KS). Jonkinnäköistä talvimuuttoa havaittavissa, mm. 16.2. ilmestyi Naa Ukko-Pekalle 10 kyhmäriä. Jurmossa maksimit XII/1, I/3 ja II/6.
- Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*) Yhteensä viisi havaintoa. 10-12.12. 1 Jurmo, 27.12. 2 ad Nau Pensar, 7.1. 5 Jurmo, 15.2. 1 Kor Gyltö ja 15.2. 2 juv Nau Lillmälö.
- Joutsenlaji (*Cygnus sp.*) Yhteensä ilmoitettiin 53 määrittämätöntä joutsenhavaintoa. Ilmeisesti suurin osa kyhmäreitä ja saattavat sisältyä ainakin osaksi lajilleen määrittettyihin havaintoihin.
- Hiirihaukkalaji (*Buteo sp.*) Ainoa havainto: 16.1. 1 Kor Nötö (JH).
- Varpushaukka (*Accipiter nisus*) Havaitut eri yksilöt kuukausittain: XII/20, joista 13 Turussa, I 51/25, II 51/22 ja III 29/16. Turun talvikanta lienee ollut 12-15 yks, joka on normaalia hiukan enemmän. Salon talvikanta 4-5 yksilöä.
- Kanahaukka (*Accipiter gentilis*) Yhteismäärät kuukausittain: XII/24, I/34, II/20 ja IIIA/9. Melkolailla viime talven tasoa.
- Pikkupeto (*Accipiter/Falco*) Kuukausittain seuraavasti: XII/1, I/4, II/6 ja IIIA/2. Hyvin on määrittely hallussa!
- Sinisuhaukka (*Circus cyaneus*) Ainoa havainto: 30.11.-2.12. 1n-p. Utö (KS).
- Ampuhaukka (*Falco columbarius*) Turun talvikanta 2-3 yks, joka on paria viime vuotta hiukan pienempi. Kuukausittain Turun havainnot jakaantuivat seuraavasti: XII/2, I/1, II/3 ja IIIA/4. Mm. 6.2. löytyi Ilpoisista kuollut ampuhaukka, samana päivänä havainto elävästä Kupittaalta. Turun ulkopuolella havainnoja yhteensä 9: XII/1, I/3, II/3 ja IIIA/2.
- Tuulihaukka (*Falco tinnunculus*) Tavattu viitenä edellisenä talvena 0-11 yks. Nyt kahdesti 23.2. Pai Keskusta (JU) ja 9.3. Tu Linnankatu (PL).

- Teeri (*Lyrurus tetrix*) Havaintoja edellisen talven tapaan 70-luvun talvia runsaammin. Kuvastaneekohan retkeilyaktiivisuuden lisääntymistä maaseudulla. Havainnot kuukausittain: XII/130, I/237, II/309 ja IIIA/27. Suurimmat parvet löytyivät Yläneeltä (50 yks).
- Metso (*Tetrao urogallus*) Ilmoitetut havainnot I/1 ja II/5. Toivottavasti tilanne ei ole todellinen!
- Pyy (*Tetrastes bonasia*) Kokonaishavaintomäärä 54 yks. Jakaantuivat kuukausittain seuraavasti: XII/10, I/18, II/25 ja IIIA/1. Laskeva trendi havaittavissa 70-luvulta lähtien.
- Peltopyy (*Perdix perdix*) XII 79 yks/5 parvea, I 50/4, II 46/6 ja IIIA 18/3. Parvien keskimääräinen koko XII/16, I/13, II/8 ja IIIA/6. Talvikuoilleisuus näiden lukujen valossa yli 60%.
- Nokikana (*Fulica atra*) Ainoat ilmoitetut nokikanat Naa Ukko-Pekalta, missä 6 yks läpi talven. Ei kuvasta todellista tilannetta.
- Taivaanvuohi (*Capella gallinaceo*) Kaksi havaintoa: 5.-17.12. Utö 1 (KS) ja 3.1. Dr Vänö 1 (JHe, JG).
- Lehtokurppa (*Scolopax rusticola*) Ainoa havainto Jurmosta, missä 4.-5.1. 1 (P. Rissanen ym.)
- Merilokki (*Larus marinus*) Turun satamassa merilokkeja näkyi muutamia aina tammikuun puoleenväliin asti melko säännöllisesti. Keskitalvella lähes pelkästään ulkosaaristohavaintoja. Poikkeuksia mm. Ke Strömman, missä 4.2. 6 (AT, KV). Jurmon kuukausimaksimit näyttävät seuraavanlaisilta: XII/18, I/12, II/15 ja IIIA/14, siis varsin vakaata läpi talven.
- Selkälokki (*Larus fuscus*) 23.12. 1 ad seuraili ms. Utötä Nau Lövkärin tienoilla (JG).
- Harmaalokki (*Larus argentatus*) Turun ja Naantalien satamissa joulutammikuussa useita kymmeniä. Turussa vielä 1.2. 32 yks. Tämän jälkeen vain yksittäishavaintoja. Ulkosaaristossa läpi talven runsas. II lopulla meren jäätymässä selvää vetäytymistä etelään, mm. 28.2. 25 muuttavaa.
- Kalalokki (*Larus canus*) Kalalokkeja runsaammin kuin 70-luvulla. Mm. Turun satamassa 1.1. 70 ja 1.2. 43. Ulkosaaristossa sitä vastoin harmaalokkia vähälukuisempi. Jurmon kuukausimaksimit XII/40, I/20, II/5 ja IIIA/0.
- Naurulokki (*Larus ridibundus*) Edellisvuosia harvalukuisempi. Turun satamassa 26.12. 3 ja 1.1. 1 yks. Muualla ainoastaan Utöissä 11.1. 4 ja 18.1. samoin 4.
- Ruokki (*Alca torda*) Yhteensä 6 havaintoa ulkosaaristosta jakautuen tasaisesti jouluhelmikuulle. Vaikutusta sillä, että meri jäättyi Jurmon-Utön seudulla vasta maaliskuun alussa.
- Riskilä (*Cephus grylle*) Ulkosaaristossa runsaasti. Kuukausimäärät (ei Jurmo): XII/68, I/80, II/17 ja IIIA/10. Jurmon kuukausimaksimit: XII/38, I/85 (3.1.), II/12 ja IIIA/1.

- Uuttukyyhky (*Columba oenas*) Salon keskustassa läpi talven. Lisäksi 6.12. Kemiön keskusta 1 ja 11.1. Tu Artukainen 1.
- Sepelkyyhky (*Columba palumbus*) Tu Alitie 1 läpi talven (JuS) ja Jurmossa 4.-5.2. 1 (AK, MV). Alitien talvehtija kolmas TLY:n alueella.
- Kesykyyhky (*Columba livia*) Joulukuun lopulla 1 Utö (KS).
- Huuhkaja (*Bubo bubo*) 27.2. huhuileva koiras Merimaskussa (TP).
- Helmiölliö (*Aegolius funereus*) 14.2. SÄ Vähämaa 1 (Plo), 17.2. 1 Pai Ylä-Vista (TNU) ja 27.2. puputtava koiras Merimasku (TP).
- Käpytikka (*Dendrocopos major*) Hiukan tuntuu kanta kohentuneen viime vuosien lamastaan. Kuukausittain havainnot jakaantuivat seuraavanlaisesti: XII/10, I/36, II/80 ja IIIA/20. Aikaisemminkin kummastusta herättänyt helmikuun huippu nyt erityisen selvä - sattumanko vaikutusta?
- Pikkutikka (*Dendrocopos minor*) Paria edellistä talvea hieman runsaampi; yhteensä 11 havaintoa, jotka jakaantuivat seuraavasti: XII/1, I/3, II/4 ja IIIA/3.
- Harmaapäätikka (*Picus canus*) XII/2, I/8, II/10 ja IIIA/4 - jatkaa niukkaa esiintymistään.
- Palokärki (*Dryocopus martius*) Talven yhteismäärä 79 yks on kutakuinkin normaalia. Kuukausittain XII/14, I/27, II/25 ja IIIA/13.
- Varpuslintujen osalta talvi 80/81 oli yksi heikoimmista ellei peräti heikoin. Harvinaisista talvehtijoista tavattiin ainoastaan punarinta ja peukaloinen, poissa olivat rautalaiset, niittykirviiset ja muut viime vuosien mielenkiintoiset talvehtijat. Vakituiset talvilajit saavuttivat toinen toisensa perään pohjanoteerauksiaan, ainoastaan vihervarpunen pääsi normaalivuoden arvojen paremmalle puolelle.
- Kiuru (*Alauda arvensis*) Kaksi havaintoa 1.12. 1 Tu Vähä-Heikkilä (HK) ja 7.-8.2. 1 Utö (AR).
- Korppi (*Corvus corax*) Esiintyminen normaalia, kuukausittain havainnot: XII/42, I/110, II/75 ja IIIA/23.
- Mustavaris (*Corvus frugilegus*) Raision keskustassa 1 läpi talven. Turusta hajahavaintoja tammikuussa 2-3 yksilöstä. Lisäksi yksittäishavainnot Naantalista ja Kaarinasta. Kovin oli vähissä.
- Varislintu (*Corvus sp.*) 1.2. n. 5000 varista ja naakkaa Tu Pitkämäki (TP).
- Peukaloinen (*Troglodytes troglodytes*) 6.-24.3. 2 Kor Gyltö (AR). Ilmeisesti viettäneet koko talven paikalla.
- Räkättirastas (*Turdus pilaris*) Todellinen aallonpohja. XII/11, I/15 ja II/3 havaittua yksilöä. Enimmillään 3.1. Dr Vänössä 6 (JHe).
- Mustarastas (*Turdus merula*) Yhteismäärät kuukausittain: XII/14, I/34, II/19 ja IIIA/18. Talvella 75/76 esiintymisen oli vieläkin niukempaa.
- Punarinta (*Erithacus rubecula*) 17.1. 1 Per Mathildedal (KE ym.)

Tilhi (*Bombycilla garrulus*) XII 3 yks/ 1 parvi, I 8/2, II 68/6 ja IIIA 34/1.

Lapinharakka (*Lanius excubitor*) Normaali talviesiintyminen. Talvehtijoita Tu Ruissalossa 2, Tu Friskalassa 1 ja Rai Raisionlahdella 1. Lisäksi 2-3 epävarmaa talvehtijaa. Kuukausittain havaittiin lekkuja seuraavasti: XII/7, I/13, II/6 ja IIIA/4.

Kottarainen (*Sturnus vulgaris*) Ainoastaan 6 havaintoa: 27.12. Nauvo 2, 28.12. Utö 4, 2.1.-18.2. Sa Moisie 2, 8.1. Tu Hippos 2, 17.1. Utö 2 ja 9.2. Tu Peltokankareentie 1.

Viherpeippo (*Chloris chloris*) Turun talvikanta ei aivan parin viime vuoden veroinen. Suurimmat parvet käsittivät 40-120 yksilöä, kun parina edellisellä vuonna on tavattu useita yli 200 yksilön parvia. Talven suurin kerääntymä löytyi Pai Sukselasta, missä 3.-8.1. 1200 viherpeippoa (TNu).

Tikli (*Carduelis carduelis*) XII yhteensä 23 yks/ 7 havaintoa, I 62/12, II 0/0 ja IIIA 2/1. Enimmillään 4.1. 28 yks Salossa (JG ym.)

Vihervarpunen (*Carduelis spinus*) Yhteismäärä 2087 yks sijoittuu keskiarvotalven paremmalle puolelle. Suurin parvi 14.12. 200 yks Ruissalossa, lisäksi pari 150 yks:n parvea. Kuukausittain määrät näyttivät seuraavalaisilta: XII 700 yks/ 30 parvea, I 864/43, II 345/10 ja IIIA 178/12.

Hemppo (*Carduelis cannabina*) XII/19 yks ja I/41. Suurin parvi 3.-8.1. Pai Suksela, missä 20 yks (TNu).

Urpainen (*Carduelis flammea*) Erättäin niukka esiintyminen. Yhteismäärä 82 yks kaikkien aikojen pohja. Kuukausi-summat (yks/parvea): XII 14/4, I 39/12, II 7/3 ja IIIA 22/4.

Käpylintu (*Loxia sp.*) Normaalin harvalukuinen. XII 4 yks/2 parvea, I 8/5, II 48/9 ja IIIA 18/4. Määritettyjä pikkukäpylintuja XII/2, I/1 ja II/8, isokäpylintuja II/1.

Peippo (*Fringilla coelebs*) Havaitut yhteensä puolikuukausittain: XIIA/6, XIIIL/9, IA/16, IIL/19, IIA/1, IIL/8 ja IIIA/11. Määrät selvästi aikaisempia talvia alhaisemmat.

Järripeippo (*Fringilla montifringilla*) Olisikohan ollut vuosisadan heikoin järritalvi? Ilmoitettiin ainoastaan 5 havaintoa: 6.12. 1k Kemiö kk, 28.12. 2 Tu Wittamo, 9.-11.1. 2 Tu Artukainen, 8.2. 2 Sa Merikulma ja 12.2. 1 Tu Piispankatu.

Pajusirkku (*Emberiza schoeniclus*) Tu Ruissalossa kaupungin telakan ympäristössä 26.12.-17.2. 1-9 yksilöä, lisäksi Ry Heinäinen 1 läpi talven (JU).

Keltasirkku (*Emberiza citrinella*) Suurin kertymä: 4.1. Kemiö kk 1500 + 150 yks (TNu).

Pulmunen (*Plectrophenax nivalis*) Jurmossa XII 1-7 yks/7 havaintokertaa, I 1-3/7, II 1-6/8 ja IIIA 2-5/2. Muualla niukasti: I yhteensä 13 yks/4 parvea ja II 26/5.

... EI AAVISTUSTAKAAN, EHDIN NÄHDÄ SIITÄ VAIN VILAUKSEN. JOSSAIN VAIHEESSA KÄVÄISI MIELESSÄNI KUITENKIN JOPA ORFEUSKERTTU, MUTTA....

... JA KERTOI NÄNNEENSÄ RUISSALOSSA IHAN ORFEUSKERTTU NÄKÖISEN LINNUN....

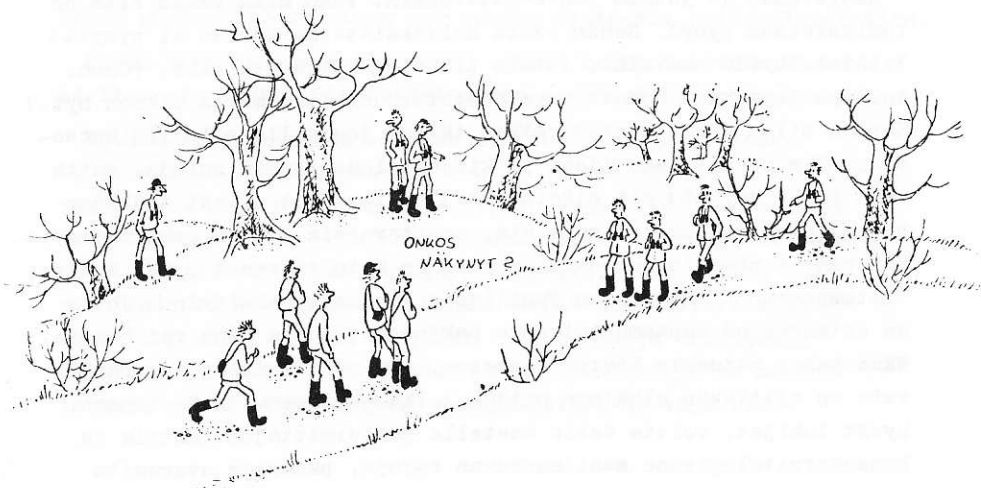

RUISSALOSSA ON NÄHTY ORFEUSKERTTU !!

.....

.....

ANTIORNITOLOGISET TEKSTIT

PROVO

Ukulin toimittajat ovat ilmeisen häikäilemättä vuosi vuodelta toteuttaneet ideoita, jotka ovat saaneet tosikot pahastumaan, moralistit vihastumaan ja loput ihastumaan. Tuloksena Suomen paheksuttavin lintulehti. Vaan missä ovat kerettiläiset jutut tänä vuonna? Niitä jo osaa odottaa vaan ei sentään vaatia. Ukulissa III/81 päätoimittaja sitten paljastaa mistä puristaa: rutiini on vienyt voimat ideoinnilta. Siispä ideoimaan me joilla ei rutiineja ole harteillamme. Mistä lintulehteen voisi kirjoittaa? Linnuista en tiedä mitään joten se niistä. Mutta muiden tekemisistä aina voi sanoa sanan pitkittäin tai poikittain. Kritiikkiä TLY:stä tai Ukulista tai jostain muusta. Tai muuta toiminnan ideointia. Tästä pyörittämällä syntyi juttuni "Tutkimuksen uudet tuulet -?" Se on seuraavama jos päätoimittaja armollisesti niin päättää.

Kyseessä ei kuitenkaan ole sellainen todella paheksuttava tuote, jollaista olin ajamassa takaa. Siispä havaintokirjan kimppuun, löytyiskö jotain? Ei ainakaan lintuja löydy näemmä. Mutta onhan tuo ornitologiaa linturetkikin. Tai ainakin antiornitologiaa. Olisko muistissa mielenkiintoinen retki? No eipä näy. Mutta tavallisia on. Kirjuri töihin ja niin syntyi "Yyteriin". Vähän on aikoja ja nimiä muuteltu syyllisten suojelemiseksi, mutta muuten juttu on tiukasti tosiasiaa. Se on julkaistu tässä perässä, jos lainoppinut päätoimittaja vain sallii näin näkyvän syyllisten suojelun julkaisussaan.

Saatiinhan jo jotain paheksuttavaakin. Vaan mikä pakko sitä on tosiasioissa pysyä. Sehän vasta halveksittavaa on kun ei pysytä! Pitäisi löytää emävalhe, jotain tilaston kaltaista siis. (Ohoh, taisipa lipsahtaa kunnia havaintotoimikunnalle, mutta olkoon nyt.) Satuja siis! Taruja ovat retket täynnä jos sillä silmällä katsotaan. Nimimerkki Repo ideoi ja kirjoitti useitakin satuja, mutta vain tähän valittu oli oikein emävalhetta. Muut olivat tiukkaan biologisten totuuksien mukaisia, opettavaisia muttei paheksuttavia. Sitäpaitsi saatiin tappokin mukaan. Ja kuin toiveeni olisi kuultu, "Letkajenkan" tekstiin on Familiaris ympännyt seksiäkin! Juttu on esimerkkinä vapaamuotoisesta pakinasta, joita aina voi keksiä. Nämä kaksi satuakin löytyvät ohessa, jos päätoimittajan moraali vain on riittävän alhainen niiden julkaisemiseen. Tähän tapaan, hyvät lukijat, voitte tekin koetella päätoimittajan kanttia ja kanssaornitologienne maailmankuvan rajoja, pääkopan avaruutta toisin sanoen. Kokeilemaan!

Järjestäytynyt harrastuspohjainen lintututkimus on ainakin Turun seudulla vielä lapsenkengissään. Se on paljon nuorempaa kuin 15-vuotias TLY. Kuitenkin eräät murrosvaiheet näyttävät jo olevan takanapäin ja edessä ilmeisesti hitaan kehityksen kausi, jota parhaillaankin elämme. Vaan uhkaako uneliaisuus? Jaksaaako ilmeetön rutiini kiinnostaa vuodesta vuoteen? Katseen tulisi olla paitsi päivän puutteissa myös tulevaisuuden ideoinnissa. Ensin kuitenkin katsaus tähän päivään:

Ukulin sivuissa mitaten 90% päivän lintututkimuksesta on havaintotoimikunta - nimisen ilmiön aikaansaannosta. Jutut ovat hitaasti mutta varmasti muuttuneet suuntaan parempaan. Jurmon havaintojakin lopulta ollaan ujuttamassa muiden sekaan kuten pitääkin. Yleensäkin katsauksissa tulisi pyrkiä kokonaisvaltaiseen käsittelyyn ja näkökulmaan, koska sirpaleita saa maastossakin. Kannattaa ehkä kysyä, pitääkö rariteetit ihan todella pitää erossa muusta luonnosta? Erillään ne ovat alunperin historiallisista syistä. Luulisin, että raritkin aivan hyvin istyisivat vuodenaikaiskatsausten yhteyteen. Tällöin myös päällekkäisyysongelmat artikkeleiden välillä vähenisivät.

Saattaisipa tämántapainen järjestely piristää havaintojen luovutustakin. Ainakin keruun yksinkertaistamiseen tarjoutuisi mahdollisuuksia. Jo Ukulissa II/79 Olli Kanerva arvelee keruusysteemin kokonaisuutena ontuvan. Epäilen samaa. Yhä. Vaikkei systeemiä muuten pystyttäisikään parantamaan, niin vanhasta tiedottamisesta ainakin on parantamisen varaa. Jo tämän puolen parantaminen voi johtaa systeemin rationalisointiin.

Siinä sitä päivän puutteista, sitten katse tulevaisuuteen, edelleen tiukasti julkaisutoiminnan syrjässä kiinni pysyen:

Nythän lintututkimus voidaan tiivistää neljään sanaan: laji, paikka, päivä, määrä. Muu on jo ylellisyyttä. Ei siis ihme, että havaintojen käsittelijäin kommentit ovat enemmän kuin tervetulleita! Ja noista kommenteista tulevaisuuteen ehkä ensimmäiseksi kannattaisikin tähtyä. Kommenttien aihepiiriähän voisi laajentaa, kunhan kerättävän materiaalin aihepiiri olisi hieman laajempi. Jurmossa ja arkistossa näihin havainnoijan sekalaisiin kommentteihin jo on mahdollisuus, mutta niiden käyttö artikkeleissa on vähäistä.

Lisäämällä vapaiden ajatusten osuutta tiedonkeruussa ja etenkin artikkeleissa kehittyisi ehkä pikkuhiljaa seuraavan tapainen tilanne (ainakin kun kehitettäisiin): kentällä ornitologi kirjaa tavanmukaisten tietojen lisäksi yksityiskohtia milloin mielenkiintoista ilmenee, kysymyksiä milloin niitä syntyy, arveluja ja arvailuja aktiivisella päällä ollessaan jne. Havainnot keräävä/t saisivat ruodittavakseen sekalaisen joukon sekalaista asiaa. Sitä sopivasti möyhimällä saataisiin höystettä juttuihin. Eräänä mallina voisi ajatella "Luontoilta pitemmälle ehtineille". Etsimällä varmoja vastauksia joko asiantuntijoilta tai tutkimuksin kehittyisi ehkä harrastajien luonnontuntemus noin laajemminkin. Oleellista kuitenkin on, että kenttäornarit itse saattaisivat kysymyksillään käynnistää hallituksen tms tutkimusprojektin toteuttamiseen.

Tämäntapaisen ajattelutavan muutoksen läpivieminen kestäisi ilmeisesti joitain vuosia. Havainnoijia täytyisi totuttaa ja kirjoittajien täytyisi asennoitua hommaansa hieman toisin kuin nyt yms. Mutta ellei tätäkään suostuta yrittämään, niin mitä lintututkimus sitten on jonkun vuoden kuluttua? Sitä samaako? Esittämäni "uuden aallon ornitologia" ei suinkaan välttämättä johda tekotieteellisyyteen, kunhan jatkoa aina vain hieman muistetaan harkita. Parasta antia olisi näkökulmien monipuolisuus ja aivan alkuvaiheissakin.

Siinä tuli esimerkki siitä, miten lintututkimusta voitaisiin määrätietoisesti kehittää tiettyyn suuntaan jos halutaan. Vain yksi esimerkki. Luulen, että jokainen tämän loppuun lukenut pystyy viimeistään pienen pohdinnan jälkeen kehittämään jonkun toisen esimerkin siitä, millaista lintututkimus tulevaisuudessa voisi olla tai millaista sen pitäisi olla tai mistä lähtökohdista sitä pitäisi tehdä. Ainakin marxilainen ornitologia vastaan vapaan kilpailun lintutiede -asetelman luulisi tulevan esille, kokemusteni mukaan TLY:ssä nimenomaan! Löytyykö uusia tuulia vai tarvitaanko uusia luutia?

No niin, eipä tainnut tulla mitään henkilökohtaisuuksia joten menköön juttuni nimimerkillä. Tuleehan asia tutkittua ainakin sitten puolueettomasti, vai mitä, hyvä lukiija?

Provo

YYTERIIN

Kun Turussa on Ruisrock, niin Porissa on rauhallista. Näin tuumin eräänä elokuuna 1970-luvulla. Sinne poimimaan pinnoja! Mukaan lähtivät myös Mellankooli, Öölmanni ja Utukumpu alias Auervaara. Vikasuuntaan eli Ruissalosta pois päin edettäessä sujuu liftikin, näin oletimme. Matka päätettiin suorittaa taistelijapareittain.

Öölmanni kuitenkin soluttautui oluttölkkien avulla kahden tykkimiehen seuraan ja vyörytti näistä asemista itselleen paikan kolmantena takapenkillä. Utukumpukin pääsi kuorma-auton kyytiin. Mellankooli ja mä liftasimme aina vaan, mutta olihan aikaakin, kello oli vasta 11.15. Kun kello oli 15.15, nousimme linja-autoon Turku-Pori, teltta kun oli jotenkin jäänyt harteillemme, joten meidän oli pakko tavoittaa Utukumpu ja Öölmanni.

Yterissä mietittiin porukalla teltanpaikkaa. Jokaisella oli oma ehdotuksensa, mutta maksulliselle leirintäalueelle ei sentään kenenkään mieli tehnyt. Lopulta taivutettiin Öölmannin ajatukseen: heti rantavallin taakse tuulensuojaan.

Yöllä nousi myrskynpoikanen, joka työnsi meriveden jostain aukosta rantavallin taakse. Kello 2.30 arvelin teltan katon vuotavan, mutta 2.45 tajusin litisevässä makuupussissani telttamme olevan keskellä merenlahtea. Saman joutuivat toteamaan kaikki paitsi Öölmanni, joka kumisella ilmapatjallaan nousi ylös veden mukana.

Me kolme muuta kahlasimme teltasta ulos. Oli pimeää, onneksi sade näytti loppuvan. Tyhjänsimme saappaat vedestä ja lähdimme kohti lietteitä. Aallot löivät välittömästi yli laidan ja saappaamme olivat taas täynnä. Sisämaassa ruovikossa käveleminen olisi ollut vielä märempää. Mitään lietteitä ei löytynyt, kaikki oli veden alla, mutta joku taivaanvuohi sentään näkyi.

Aamupäivällä auringonpaisteessa ja tuulen riehussa siirryimme takakautta leirintäalueelle, lähemmäs näkötorin baaria. (Tuolloin mistään Rantasipi-Yteristä ei vielä ollut hajuakaan.) Viereisessä teltassa majaili hesalaisia ornareita, jotka kertoivat pöyristyttävistä leirintämaksuista. Siksi kiersimme aina lippuluukun jotain kautta ja saimmekin olla rauhassa. Loppupäivä ruokailun jälkeen meni yleiseksi nukkumiseksi kostean yön jälkeen, vain Öölmanni jäi baariin "sulkemisiin".

Seuraava yö sujui kuivasti, joskin narskuen: Yterissä hiekkaa löytyy lopulta kaikkialta, ennen muuta eväistä. Hampaiden välissä hiekka kirskuu ja narskuu. Eniten hiekkaa syljeksi Öölmanni puraistuaan vahingossa hämärissä maahan pudonnutta makkaraa.

Seuraavana aamuna klo 6.00 vain minä heräsin herätyskellon pirinään. Astelin rantaan. Taivas kirkas, meri peilityyni, mutta vesi hyvin korkealla. Ei siis lietteitä, ei kannata herättää muita. Tosin keltäväiskä näkyy menevän yhtenä virtana, mutta mitäs keltäväiskeistä. On niin pirun kylmääkin, takaisin pussiin.

Klo 9 hiki virtasi teltassa, vaikka makuupussi oli potkittu myttyyn. Siis ylösnousun aika. Aurinko paahtoi tosissaan. Oli sunnuntai ja sanoille lappoi löhöäjää ja plutraajaa, turistitörpiäisiksi Öölmanni ne määrittä johonkin artikkeleihin nojaten. Pikkulapsetkin uivat kauas ulapalle tyylipuhdasta käsipohjaa. Rannallehan mekin, mitäs siinä muutakaan. Armottomassa kuumuudessa moni täti tuskaantui bikiniensä yläosaan ja sellaisessa monokininäyttelyssä ei kiikareita uskaltanut käyttää lainkaan, ties millaisia väärinkäsityksiä olisi syntynyt. Niinpä merilinnut jäivät määrittämättä. Harmin paikka!

Tyttö bikineissä katsoi Utukumpua, joka ilmoitti palaavansa teltalle viimeistään aamulla. Myös Öölmanni vaihtui ornitologista tiputieteilijäksi.

Utukumpu kuitenkin palasi jo illansuussa, kun grillin luona soi CCR:n Cosmos factory -LP kolmatta kertaa. Masentuneen näköinen tuo oli ja menikin suoraan telttaan torkkumaan. Minä ja Mellankooli olimme nälkäisiä ja pysyttelimme jätskikipisan ja grillin välimaastossa. Kunnes teltaltamme kuului Utukummun kiihtynyt ääni: "Va fan, me pois, mitä helvete sä tääl teet!" Utukumpu paljasti kiihtyessään äidinkieliensä, vaikka muuten puhui aina virheetöntä suomea. Tilanne oli siis todella vakava. Mutta teltastamme poistui joku tyttö aivan tyyneesti. Vasta myöhemmin selvisi, että Öölmanni oli osoittanut tytölle telttamme ja käsenyt kylään. Sitten oli Öölmannikin masentunut. Ooby dooby rämisi nauhurista kesäyöhön viidettä kertaa. Mietin, että Ruisrockissa olisi ainakin äänetoisto parempaa.

Kuinka ollakaan, minä ja Mellankooli jäimme suustamme kiinni jätskikipisan myyjäflikan kanssa. Tyttö oli peloissaan. Hänen ex-poikakaverinsa oli kuulemma hirveän mustasukkainen ja oli juuri päässyt vankilasta, jonne oli joutunut miestaposta. Minua alkoi palettaa kesähelteessä ja liukenin hiljaa teltalle. Olin jo ehtinyt nähdä kyseisen vankilakundin, kun tajusin, että juuri hän kuvitteli lähtevänsä safarirallin pikataipaleelle telttamme luota. Puoli tuntia myöhemmin selvisi syy, kun naapuriteltan täti kiljahti: "Radio on varastettu".

Poliisit eivät vaivautuneet edes kysymään meiltä mitään. Ilmeisesti telttakunta, jonka irtaimisto kiikareita myöten on satunnaisjakautunut n.20m säteelle teltasta, ei sovi varkaan kuvaan. Minä en tietojani poliiseille ymmärrettävästi tyrkyttännyt ja helpotui: eihän tappaja nyt tänne tulisikaan. Kun Ooby dooby laskujeni mukaan tuli kuudetta kertaa, käytiin grillin luona keskustelua:

- On tää Yyteri surkea lintupaikka, aloitti Utukumpu.
  - Täällä saa vain hiekkaa suuhunsa, täydensi Öölmanni.
  - Tai puukon selkäänsä, jatkoi Mellankooli.
  - Lähdetään huomenna pois jos ei parane, ehdotin.
- Ehdotukseni sai periaatteellista kannatusta.

Yöllä mietimme kolmisin mihin heittäisimme Öölmannin, ulos teltasta joka tapauksessa kun se haisee ja hosuu unissaan. Lopulta joku liikaa lakia oppinut huomasi, ettei Öölmannia sovi heittää ulos omasta teltastaan. Niinpä majoituimme kuka minnekin ulos hietikolle pienten mäntyjen juurelle. Hyttysset inisivät nostalgisesti: paras yö sitten juhannuksen. Maanantaiaamuna lähtöpäätös oli helppo tehdä, syyhy jatkui.

Linja-autossa Öölmanni valtasi makuuosaston eli takapenkin ja nukahti koiranuneensa. Tunnelma nousi pikkuhiljaa, etenkin milloin Öölmanni onnistuttiin jujuttamaan hereille:

- Oli se surkea paikka, ei siellä mitään lintuja ole.
- Ne on kaikki käpymiehiä kun väittää Yyterissä jotain nähneensä, niinku ne hesalaisetki, jänkäsirriäinen, höh.
- Joo, ja porilaiset näkee takuulla kaiken kahtena kun ne saa niin rajuja määriä kasaan, koltuhat vesiäist, pöh.
- Ei edes vuodenpinnaa, jouduin minäkin toteamaan, kyllä oli tylsä reissu, ei edes vuodenpinnaa.

P.S. En ole sittemmin yöpynyt leirintäalueella, Yyterissä kyllä. Ja jos jäi epäselväksi, niin kaikki e.m. on täyttä totta.

Porukan kirjuri

LETKAJENKKA

Tunnettehan jutun hahmotustestistä, johon pitkään sotalaivalla ollut matruusi joutui: esitettiinpä matruusille millainen musteläiskä tahansa niin aina hän näki siinä naisen kuvan. Kuulin tämän jutun vasta oltuani eräässä psykologisessa testissä, jossa piti sanoa yhdellä sanalla mitä psykologin esittämä sana tuo mieleeni. Suunnilleen näin se meni:

- Lusikka? - Kapustahaikara!

Psykologi hämmästyti niin, että kysyi heti selitystä ja näitä selityksiä hän sitten tivasikin jokaisen vastaukseni jälkeen ikäänkuin olisi ollut vajaaälyinen.

- Valkoinen? - Ukuli!

- Kommunisti? - Pensaskerttu!

- Jenkka? - Valkoposkihanhi! (No kun ainoa jenkka jonka tunnen on letkajenkka. Kun on oikein hyvä letka on valkoposkihanhia.)

- Lehmä? - Upupa! (Harjalintu, Upupa epops, viihtyy kuulemma lehmäntakasojen lähellä joten aina kun näkyy lehmä on tarkistettava ettei laiturilla vain ole Upupaa.)

- Vodka? - Käki! (Nyt psykologi ei kysynyt mitään, ihme.)

- Rinta? - Sinipyrstö! (Ensin tietysti tulee mieleen punarinta ja sinirinta ja kultarinta, mutta kun ei osaa päättää sitä väkisinkin ajattelee, että voi kun näkis sinipyrstön.)

- Seksi? - Hmmm. Isohaarahaukka!

- Pidätkö Te tätä pilananne? Psykologi alkoi hermostua. Minä en voinut käsittää mistä psykologi sai tuollaisia päähänsä. Seksistähän tietysti tulee mieleen iloiset ruotsalaiset, "glada svenssons", mikä taas suomeksi tarkkaan ottaen on "ruotsalaisen isohaarahaukka". Päivänselvää!

- Pelko? - Käpylintu! (Käpy mikä käpy)

- Kivääri? - Korppi!

- Kirkko? - Naakka!

- Kuolema? - Pöllö!

Psykologi katsoi minua, ilmeisesti ihmetellen oliko tuo jo vastaus vaiko vain pelkkä kommentti, joten selitin kysymättä, että luultavasti tarkoitin lähinnä helmipöllöä tai sitten ehkä viiru- tai lapinpöllöä. Huvituin havaitessani psykologin ympyriäisine silmineen yhä enemmän muistuttavan pöllöä. Yritin jo sovittaa jotain lajiakin, mutta se ei oikein onnistunut. Hmmm. Ei kyllä lehtopöllö, eikä viirupöllö ...

- Hauska? - Hanhikorppikotka! (Kerran stajattiin ja yksi tyyppi stajasi toisella kalliolla kilometrin päässä kun sen yläpuolelle tuli hanhikorppikotka eikä se huomannu sitä ollenkaan, sen hauskeempaa ei kyllä ole nähty koskaan.)

En tiedä mitä psykologi papereihinsa kirjoitti, mutta en minä saanut sitä hakemaani lääninlintutieteilijän paikkaa. Niin että olisikohan pitänyt vastata aina "nainen"?

Familiaris

ILTASATU (Vain lapsille, ornitologeille yms.)

Olipa kerran ei niinkään kauan sitten Synkkä Saari, jonne Vanha Taistelulentäjä teki laivallaan pakkolaskun keskelle männikköä. (Ei, ei ollut ilmalaiva.) Niin jouduin Synkälle Saarelle, jossa joukko ornitologeja piti tuulta lumituis-kussa kallion kupeessa. He kuulemma odottivat jo kolmatta vuorokautta, että lämpötila kämpässä kohoaisi korkeammaksi kuin lämpötila ulkona. Ornitologiensa lisäksi tutustuin saaren muihinkin outoihin olioihin, joista ihmeellisimpiä olivat peikot. Eivät suinkaan mitään tusinapeikkoja, vaan Superpeikkoja, jotka jopa osasivat lentää!

Superpeikot olivat eksyneet saarelle lumimyrskyssä joitain viikkoja aikaisemmin. Lähes samanaikaisesti oli alkanut kammottava katoamisten sarja: jo kolme saaren jänistä oli hävinnyt jäljettömiin. Jänikset olisivat halunneet paikalle poliisit, mutta eihän niin synkässä paikassa mitään poliiseja ole. Jänikset olivat kauhuissaan: kuka katoaa seuraavaksi?

Yllättäen saaren vihatuin eläjä, Repolainen, ilmoitti aikovansa tutkia katoamisia. Jänöt nauroivat korviinsa ja ilkuivat, että taisi Repolaisella olla oma jänis järvässä. Mutta parempakaan ei keksitty, kaikki paitsi Repolainen pelkäsivät superpeikkoja.

Epäiltyjä oli kolme: ensinnäkin juttua tutkiva Repolainen. Sitten molemmat superpeikot, joista toinen oli vuorenpaikko ja toinen tunturipeikko. Epäiltyjä rötöksiäkin oli kolme. Repolainen mietteisään pureksi hännänpäätänsä: kumpi peikko oikein on listinyt ne kaksi jänistä? Vai onko kumpikin popsanut yhden? Kolmannen jäniksen kohtalo oli Repolaiselle tuttu ja Repo lipoikin kuonoaan sitä muistelllessaan.

Ovela Repolainen kaivoi kätkeistään jäniksen nahan ja kääriytyi siihen. Ideaansa tyytyväisenä Repolainen pomppi jänisturkissaan pitkin harjua. Tunturinpeikko näki ontuvan jäniksen hyppivän editseen, mutta ei tehnyt mitään, vaan räpytteli viattomana vuorotellen kumpaakin silmäänsä.

Repolainen oli jo varma siitä, että vuorenpaikko oli popsanut kaksi hänen jänispaistiaan. Repolainen olisikin heti käynyt vuorenpaikon kimppuun, mutta koska peikko osasi lentää piti taas olla ovela. Täytyi huolellisesti eläytyä jänikseksi, jottei vuorenpaikko huomaisi epäillä jippoja. Niin Repolainen pomppi kallioille vuorenpaikon olinmaille.

Jänikset jo ihmettelivät mihin lurjus Repolainen on kadonnut. Arvoitus ratkesi, kun aallot toivat rantaan ketun hännän. Sitä tosin ei keksitty miksi häntä oli kääritty jäniksen nahkaan. Vaikka jänikset vihasivatkin kettuja, niin nyt jänöt olivat suruissaan, peloissaan ja kauhuissaan. Superpeikoille ei kukaan mahtanut mitään.

Monta vuotta myöhemmin jouduin jälleen synkälle saarelle maailman ainoalla pystysuoraan nousevalla laivalla. Nyt ornitologit hikoilivat uudessa kämpässään jäätävän tiikhun ropistessa ikkunoihin, Superpeikot terrorisoivat jäniksiä. Mutta kettua ei ollut. Mitä tästä opimme:

Kun rupeat matkimaan jänistä, tee se hyvin, mutta älä ihmeessä matki jänistä LIIAN hyvin. Voit vielä unohtaa olevasi kettu!

Repo

TÄTÄ MIELTÄ

JUHANI TOUKOLA

Päätin tässä tehdä jutun, jossa yhdistyksen jäsenet kertoisivat mielipiteitään asioista. Niinpä eräänä iltana kyhäsin pienen kyselykaavakkeen, jonka lähetin kahdeksalle yhdistyksen jäsenelle. Seuraavassa kysymykset, jotka heille esitettiin:

1. nimi, ikä, ammatti, asuinpaikka?
2. kuinka kauan olet harrastanut lintuja?
3. paljonko yleensä retkeilet, arvio?
4. miksi harrastat lintuja, mitä harrastus Sinulle antaa?
5. miten olet suuntautunut harrastuksessa (luonnonkuvaus, luonnonsuojelutyö, tutkimukset, bongaus, rengastus, järjestötyö yms.) ja miksi juuri siten? Mitä mieltä olet muista suuntauksista?
6. mitä mieltä olet harrastuksesta nykyään?
7. muita kommentteja vapaasti harrastuksen tiimoilta, esim. yhdistyksestä, lehdestä yms.

Kahdeksasta jäsenestä, joille kyselyn lähetin, sain seitsemältä vastauksen. Ja sitten itse asiaan. Tätä mieltä oltiin:

- A.
1. Juhani Karhumäki, 32, desentti, Suomen Akatemian nuor. tutkija, Turku.
2. 19 vuotta
3. 1-2 kk kesäisin, muulloin satunnaisemmin viikonvaihteissa
4. On kiinnostanut pienestä pitäen. Viime vuosina harrastus kuitenkin laajentunut muutakin luontoa koskevaksi. Elämän makua!
5. Luonnossa retkeily ja siihen liittyen paikallisfaunan tarkkailu Salon seudulla; rengastus; luonnonsuojelu. Tuntuu mielekkäältä. Antaa kaikkien kukkien kukkia.
6. Edellisestä lauseesta huolimatta: Suurelta osaltaan muuttanut pintapuoliseksi kiertelyksi paikasta toiseen. Lintuja toki voi tarkkailla missä vain - ja tunteella.
7. Yhdistyksen kokousten formalismia voisi keventää. Ukulista: ilahduttavan aktiivinen, monet lajikohtaiset katsaukset hyviä, mutta... jos pohjamateriaali on niin puutteellista, että jo etukäteen tietää, että juttu ei tule kertomaan muusta kuin korkeintaan havainnoinnin/kaavakkeiden palautusinnon aktiivisuudesta, voisi jutun jättää tekemättä.

B.

1. Päivi Hellevi Jalava, 17 täyttänyt, koululainen, viikolla Tipilä, muulloin Linnunpääntie.
2. Sylivauvasta asti, sillä perimätieto kertoo minun tehneen tuttavuutta pulujen kanssa jo vaunuissa kelliessäni.
3. Miltei päivittäin - yöretkistä vaikenen.
4. Miksikö harrastan lintuja - lintumiesten takia tietenkin.
5. Eräs hallituskumppaneistani sanoi kerran, että olen Turun ainoa naisbongari, ja että lempikaramellini on Bongo-salmiakki.
6. Kysymys, johon suhtaudun vakavasti. Suoraan sanoen ja turhia kiertelemättä Turussa (ja muualla?) vaikuttaa melkoinen pinnaideoologia, mikä ei suinkaan ole positiivinen ilmiö. Onhan toki hienoa nähdä uusia lajeja, saada pinnoja, mutta jos bongaus on harrastuksen pää tarkoitus, niin hakoteillä ollaan.
7. Uskaltaisinko sanoa, että näin hallituksen näkövinkkelistä katsoen lintuporukka tuntuu melko passiiviselta joukolta, jota on perin vaikea saada mukaan vaikkapa vain yhdistystoimintaan. Ukuli on ok, viimeisen painoasu tosin eli kehno, mutta sehän ei sisältöön vaikuta.

Toim. huom.: Saatekirjeessä vastaaja kirjoitti mm: "Täydellä vaka-
vuudella en kaikkiin kysymyksiin voi enkä halukaan vastata, joten pilkettä silmänurkkaan."

C.

1. Esa Lehikoinen, 33, assistentti, Turku.
2. 20 vuotta
3. Retkeilyn kausivaihtelu on suurta. Tänä vuonna retkipäiviä on ollut eniten touko-kesäkuussa, kumpanakin n.20, lokakuussa taisin tehdä yhden retken ja marraskuussa en ole vielä ollut ulkona. Kul-
taisen 60-luvun retkitiheys ja perinteiset "tavalliset linturetket" ovat muisto vain. Sanotaan kolmen-neljän viime vuoden keskimääräiseksi retkitiheydeksi 6 retkeä/kk (näistä suurin osa rengastuksen merkeissä).
4. Alunperin varhaisessa murrosiässä saatu luonnevika, josta ei sittemmin ole päässyt irti. Itse asiassa harrastan lintuja aika vähän. Mieluummin tulkitseen jokaisen lintuja koskevan ajatuksen ja toimen ammatin harjoittamiseksi. En näe tarpeelliseksi erottaa harrastusta ja työtä toisistaan. Yleensä kai harrastetaan jotakin sen vuoksi, että se nostaa omanarvontuntoa. On kivaa tietää josta-
kin alasta enemmän kuin muut.

5. Suuntautuneisuus on helposti esitetty. Tarjottujen vaihtoehtojen järjestys (mukaan lukien siis työn lintujen pariassa) on: tutkimukset, rengastus, tavoitteista vapaa retkeily, valokuvaus, bongaus, ... järjestötyö, luonnonsuojelutyö.
6. Harrastus omalta osaltani on nykyisin ihan hyvässä muodossa. Ehkä tavoitteista vapaalle retkeilylle saisi olla enemmän aikaa. Harrastus yleensä on monipuolistunut, ja itse suhtaudun bongaukseen nykyään Tarposen väittämää asennetta suopeammin. Annetaan vain kaikkien kukkien kukkia ja ollaan irvaillematta toistemme harrastuksen saamia muotoja. Erinomaisena pidän sitä, että varsinkin nuorempi bongariväki suhtautuu aikaisempaa paljon vakavammin määrittystaitokysymyksiin eli sekä oman havainnointinsa tarkkuuden kehittämiseen että lintujen pukutuntomerkkien yksityiskohtaiseen opiskeluun.
7. Yhdistyksen tärkeimpänä tehtävänä on oman alueensa linnuston kartoittaminen ja jatkuva seuranta. Tätä varten olemassa olevat järjestelmät ovat luonett hyvän pohjan, mutta tehostamisen varaa on. Lehti saisi olla paremmin painettu. Se. monistus ei enää pärjää ulkoasukilpailussa muiden lehtien kanssa. Vuodenaikaiskatsauksissa saisi harrastaa hiukan enemmän kritiikkiä a) havaintoja kohtaan ja b) havaintojen kattavuutta kohtaan.

D.

1. Hannu Mikael Velmala, 33 vuotta, matematiikan vanhempi lehtori, Turku, Hannunniittu.
  2. 21 vuotta (3 ensimmäistä elistä 1.1.1961: harmaalokki, talitiainen, varpunen).
  3. Paljen, naimisissa olevan lintumiehen riskirajoilla. Retkivuoro-
kausien tarkkaa määrää/vuosi ei tähän jaksa laskea.
  4. Vastaus selvinnee seuraavan kysymyksen vastauksesta.
  5. Tällä hetkellä suunta on selvä: BONGAUS ja "erikoisprojektit" eli spontaanit retket hyvälle paikoille (esim. viikonlopun tai yhden päivän koukkaukset Lågsille, Signille, Sääpiin jne.).
- Miksikö: 1. Jokaisessa ihmisessä piilevä keräilyvietti tulee tyydytetyksi mielekkäämmin kuin esim. postimerkkien tai rahojen pariassa. Uuden lintulajin näkeminen on aina hieno elämys.
2. Upean värisen linnun näkemiseen tai virtuoosimaisen laulun linnun kuuntelemiseen liittyy sellaisia "kauneusarvoja" ja tunteita, joita on hauska muistella myöhemminkin.

3. Retkeilyn yhteydessä saa liikkua luonnossa niin paljon, ettei välttämättä tarvitse lähteä holkalle - peruskunto tulee hoidetuksi komppaamisen kylkiäisenä.
4. Pidän liikkeellä olemisesta ja matkustelusta. Bongausten yhteydessä näkee ja oppii tuntemaan kotomaataan paljon enemmän kuin "normaali" ihminen.
5. Retkien järjestelypuoleen liittyy paljon aivotyötä. Hyvin suunnitellun retken onnistuminen tuottaa mielihyvää ja "pätemisen tarve" tulee tyydytetyksi järkevämmin (minusta) kuin politiikassa tai neutronipommioporukoissa.

Jos joku saa yhtä paljon positiivisia kokemuksia jonkin muun suuntauksen alalta kuin minä bongauksesta, hän on saanut hyvän osan, jota alköön häneltä riistettäkö. Pääasia lienee se, että jokainen tulee autuaaksi omalla tavallaan.

6. ja 7. Keskinäinen kateus ja panettelu on saanut nykyään liikaa jalansijaa. Tähän on yhtenä syynä hätäisten määritysten ja "matalan profiilin kritiikin" yleistyminen. Tässä yhteydessä ei tästä asiasta sen enempää - bongarikillassa asiaa jauhetaan tulevaisuudessa riittävästi. Bongarikillan perustaminen oli hieno idea. Sen kokoukset ovat mielenkiintoisia ja antavat ajattelun aihetta enemmän kuin monien tieteellisempien yhdistysten populaatiokeskustelut. Bongarimatrikelin toimittaminen oli erittäin hyvä asia. Matrikelista pitäisi julkaista vuosittain ajan tasalla oleva tekele. Olisi toivottavaa, että myös Helsingissä päästäisiin julkaisutoiminnassa pikku hiljaa tälle tasolle. Ukuli on sopivan kevythenkinen lehti turkulaiselle bongarille. Olisi vaikeaa saada monia siinä julkaistuja hupijuttuja ujutetuksi muiden paikallislehtien "tieteellisille" sivuille.

E.

1. Lennart Saari, 33 vuotta, MML, lintututkija, Rymättylä.
2. Luonto kiinnosti ennen kansakouluun menoa, mutta ensimmäiset hatarat muistiinpanot linnuista ovat vuodelta 1959, ympärivuotiset muistiinpanot v. 1966 lähtien, kokopäivätoiminen ornitologi vuodesta 1975.
3. Vuosina 1975-79 n.250 retkipäivää/vuosi ja pelkästään Aaslalla. Jonkin verran myös muualla.
4. Teen tätä ammattina, ts. saan tästä toimeentuloni. Pienen ongelman aiheuttaa se, että työ on samalla harrastus ja päinvastoin. Ongelmana on pikemminkin lintujen saaminen pois mielestä hetkeksi. "Amatöörinä" harrastus merkitsi vastapainoa esim. luentosalien penkkien kuluttamiselle.

5. Kolme tärkeintä siinä järjestyksessä kuin aikaani niihin tuhraantuu: tutkimus, luonnonkuvaus, rengastus. Tutkimus on leipätyönä ja samalla roikotan kameraa mukani. Rengastus liittyy lähinnä tiettyihin tutkimusprojekteihin. Luonnonsuojelutyö on omalta osaltani lähinnä tutkimusteni sivutuote - toivon, että linnustoselvityksilleni tulee olemaan luonnonsuojelullista merkitystä.

Periaatteessahan kukin taaplaa harrastuksessa omalla tyyllillään. Ja onhan lintuharrastus harrastuksena parempi ja terveellisempi kuin moni muu. Suuntautumisvaihtoehtonsa voi valita omien mieltymystensä mukaan niin kauan kuin kyseessä on oma harrastus. Tosin kaikilla aloilla voi myös ilmetä väärinkäytöksiä tai ylilyöntejä. Mikäli henkilökohtaiset pyyteet asetetaan lintujen hyvinvoinnin edelle, saattavat tutkimustyö, luonnonkuvaus ja rengastus selä bongaus aiheuttaa linnuille myös jonkinasteista haittaa. Viimeksi mainittu ehkä eniten mikäli pinnalistaa pitää kasvattaa hinnalla millä hyvänsä. Luonnonsuojelutyön merkitys tulee kasvamaan. Tosin on käytännössä käynyt niinkin, että kun aletaan puhumaan jonkin kohteen suojelusta, maanomistaja pilaa sen "varmuuden vuoksi", kaavoituksella on kiistattomia "ansioita" tällä saralla. Järjestötyön suurena merkityksenä näkisin sen, että tällä tavoin luodaan tiedotuskanavat (paikalliset lintulehdet), joiden välityksellä esim. tutkijat voivat seurata lintukantojen tilaa.

6. Tutkijana näkisin mieluummin enemmän pikkututkimuksia lintuharrastuksen eri osa-alueilta kuin pelkkää bongausta. Monia seikkoja tunnetaan loppujen lopuksi hämmästyttävän vähän, joten työskarkaa riittää. Lintujen käyttäytymispiirteitä ei tunneta monenkaan lajin kohdalla mitenkään erinomaisen hyvin. Mielestäni on mielekkäämpää julkaista havainto jostain linnun heikosti tunnetusta käyttäytymispiirteestä kuin olla 469. saman onnettoman rariteetin havainnut harrastaja. Harrastusta voi myös laajentaa pelkästä kevätmuuton seuraamisesta, vaikka tämä onkin monelle vuoden kohokohta. Eikä kevätmuuttokaan ole loppuunkaluttu teema.

7. Näkisin mielelläni linnustoselvityksiä TLY:n eri osa-alueista, esim. pitäjän tai vielä pienemmän alueen linnustosta eri vuosina ja vuodenaikoina. Tässä riittäisi puuhaa innokkailla harrastajilla tai harrastelijaryhmillä. Paikallisfaunojen julkaiseminen olisi myönteinen ilmiö, josta olisi hyötyä lintututkimukselle myös valtakunnallisella tasolla.

F.

1. Matti Valta, 24, sekatyömies (=valokuvaaja, kriitikko, autonkuljettaja), Turku.
2. 17 vuotta
3. n.80 retkeä, joista n.10 3-7vrk:n pituisia/vuosi.
4. Varsinaisia linturetkiä ilman kameraa teen n. 5-10 vuosittain. Ne antavat mielenrauhaa ja virkistystä. Valokuvaamisesta n.10-20% on lintukuvausta. Se antaa virkistuksen ja kokemuksen lisäksi tuloja, jotka tosin eivät ole paljon tulon hankkimisesta aiheutuvia menoja suurempia. Elämän laatu viehättää, oravanpyörä ei.
5. Siis kaksiosaisesti. Ensiksi vapaa lintujen tarkkailu, joka on muutontarkkailua ja käsittämätöntä kiintymystä ja kunnioitusta talveksi tänne jähviin värjöttelijöihin. Toiseksi leipiintynyt luennon kuvaaminen, joka puolestaan pitää sisällään kokonaisvaltaisen ympäristön käsittämisen. Lintujen kuvaaminenkin on monimuotoista. Parhaimmillaan se on itsensä ilmaisevaa, luonnonsuojelutyötä (kuvan käyttö!) ja pientä "tutkimustoimintaa". Minulla on tapana piilokojussa istuessani esim. pesällä laskea kohteen ruokintatiheyksiä tai vaikkapa luodon koko parimäärän.

Miksikö? Ehkä perimmältään kyseessä on lapsenomainen halu päästä selville siitä, mihin olen kohdusta putkahtanut! Luonnonkuvaaminen on ympäristön tuntemista ja siihen pureutumista, ja ehkä tosikkeista yrittämisestä vastuun tuntemiseen. Linnut vain ovat minulle poikkeuksellisen tärkeässä asemassa. Valokuvaamisessa yhtyvät monet asiat, se on siksi tavattoman mielenkiintoista.

Muut tavat? Suvaitsevaisuus hoi! Vaikken bongarien ahdasta näkökulmaa, ja heistä joidenkin suvaitsemattomuutta ymmärräkään, niin jokainen tekköön, mitä haluaa. Kaipa näitä bongari-postimerkkeilijöitäkin tarvitaan - tosin en tiedä mihin. Entä rengastus? Toiminta tappaa lintuja päivittäin, jopa useita kymmeniä (Jurmo). Eiköhän rengastustoiminnan päätavoitteet lähes kaikkien lajien kohdalla ole jo saavutettu. Rengastusta pitäisi rajoittaa, keskittää lajeihin, joista tarvitaan talvehtimispaikka- ja ikätietoja. Kokenut rengastaja tietää milloin ja mistä Jurmon metsiköistä tällaiset lajit on pyydettävissä. Satojen punarintojen tapattaminen on turhaa, ja niiden tuhatmääräinen rengastaminen mielestäni vain tilastojen kaunistamista.

6. ja 7. Yhdistysten jäsenmäärät ovat nousussa kaikkialla maassa ja se on hyvä. Sisäänlämpilävyys on suuri vaara ja nimenomaan bongaus johtaa tähän. Tavalliset ihmiset eivät oikein pysty ymmärtämään fa-

naattista lajien keruuta. Vähäin ymmärtäminen luo mustan varjon koko lintuharrastuksen ylle; tipumiehiä pidetään "höynähtäneinä". Näin saattaa todella tapahtua sen sijaan että LYL ja TLY omalta osaltaan vaikuttaisivat yhteiskunnan sisällä. Lintuharrastusyhdistyksillä järjestöinä on (olisi) painava sanansa sanottavana. Erityisesti mielessäni on Otajärvi. Siellä tilanne on erittäin kriittinen. Erät puhuvat vakavissaan kettingin ostesta, mutta TLY on suhteellisen hiljaa. Kannanotto Otajärven puolesta ei olisi luonnonsuojeluhömelöintiä. Tietääkö hallitus tilanteen?

Sitten havaintojen keruuasiaan ja resurssien hukkaan heittämiseen. Tarkoitin lähinnä muutontarkkailuhavaintoja, joitten keräämiseen ja käsittelyyn ei oikein ole innostanutta ihmistä löytynyt. Hyvänä esimerkkinä on tämän sykeyn petomuuton eräs huippu 12.-13.9., jolloin kattavan stajausverkoston avulla olisi suhteellisen vaivattomasti voinut saada hyvän käsityksen Lounais-Suomen petomuutosta. Verkosto oli, mutta ei aineiston oikealla tavalla käsittelijää. Muistini saattaa pettää, mutta onko totta, että kevätmuutontarkkailupäivän tuloksia käsiteltiin viimeksi v. 1967 Lintumiehessä?!

G.

1. Helstela, Jari Tapio, 23 vuotta, toimiupseeri, Turku
2. 10 vuotta
3. ≥ 150 vrk vuodessa, 3-4 pv/viikko
4. Syrjäyttännyt kaikki muut harrastukset, eikä enää osaa muutakaan tehdä. Retkeily tuottaa lukuisia antoisia hetkiä. Kevähällä, kylmän, hiljaisen ja ankean talven jälkeen on erittäin leppoisa katsella kevätmuuttajien saapumista. Vuoden mittaan näkyvät harvinaisuudet ja pikkukivat sekä muut mukavat havainnot kuten hyvät muutot tai poikkeukselliset havainnot lämmittävät mieltä mukavasti, ja se pimeä, pitkä talvikin taittuu nopeammin vanhoja muistellessa.
5. Stajaus on peikaa! Kevät-, arktika- ja syysmuutto sekä saaristoretket ovat parasta, muutaman päivän lintuasemakeikka hyvään aikaan on kaikkein parasta! Lintuasematoiminta, stajaus, rengastus ja bongaus. Muista: luonnonsuojelutyö ja tutkimukset ovat tärkeitä ja hyödyllisiä. Oma harrastukseni on lähinnä omaksi huviksi - siitä ei ole sanottavaa hyötyä tutkimus- ja lintujensuojelutyölle. Luonnonkuvaus on verrattavissa omaan harrastamiseeni, itse en kuvaa. Käsittäkseni kuvaajat kokevat samanlaisen tyytyväisyyden tunteen hyvien, onnistuneiden kuvien ottamisen johdosta kuin itse koen hyvän retken jälkeen. Haittapuoli pesäkuvauksessa on lintujen häiritseminen etenkin arkoja lajeja kuvattaessa. Bongaus on turkulaisten kohdalla yleistynyt ke-

vasti parina kolmena viime vuotena ja on paisunut eräiden kohdalla älyttömiin mittasuhteisiin. Jokainen harrastaa tapansa mukaan ja haluamallaan tavalla, mutta kun linnut ovat muuttumassa pelkiksi pinnanumeroiksi, on kehitys menossa negatiiviseen suuntaan. Itseisarvo ei mielestäni voi olla pinnassa, vaan linnun (spontaanin) näkemisen riemussa. Kyseessä pitäisi olla rentouttava harrastus, eikä taistelu pintojen näkemisestä. Kyllä suurin nautinto on mielestäni tultava maaston komppaamisesta ja lintujen näkemisestä spontaaneilla retkillä, eikä siitä, että pitkä puhelinpäivystys tuottaa tuloksen ja uusi numero kirjoitetaan vihkoon jostain maan toisella reunalla nähdystä kovasta lajista. Bongausreissuista tulisi ottaa hyöty irti lajin tuntemista silmälläpitäen. Bongailu on ihan mukava lisä, mutta se ei voi mielestäni olla päätarkoitus. Vuodenpintojen laskuhommat on eräissä piireissä menneet ihan älyttömyyksiin ja kilpailu on kauhiata!

6. On vastattu jo edellisessä. Pinnatouhut ovat lisääntyneet ja valitettavasti jo kaikkein nuorimmatkin harrastajat kuulaavat kaikenlaisilla pinnoilla. Synkkää oli kerran katsella parin kaverin vihkoa: havaintopaikka, sen alla lajit numeroituina, eikä yksilömääristä tietoakaan! Vanhemmilla taas kehitys on johtanut siihen, että lintujen arvostus on laskenut varsinkin tavallisempien lajien kohdalla. Vaatimustase on kasvanut kovasti. Teet retkiä, jotka muutama vuosi aikaisemmin tehtyinä olisivat olleet mukavia ja havainnot hyviä. Nyt ne ovat vaisuja, kun ei näkynyt kuin tavallista kräässä.

7. Lehden painoosun parantaminen "leviikin" kasvun myötä aiheellista. Nykyisellään se on korkeintaan tyydyttävä.

JOS ETSIT EDULLISIA TAULUJA TAI KEHYKSIÄ, NIIN POIKKEA KAYMÄÄN

TAIDE-SIRUSSA

OSOITTEEMME ON KÄSITYÖLÄISKATU 1, PUHELIN 333 176.

AVOINNA ARKISIN 10 - 17, LAUANTAISIN 9 - 13

LAPISSA KESÄLLÄ 1981

RAUNO LAINE

Sain kuluneena kesänä tilaisuuden tutustua Kevon luonnonpuistoon lintulaskennan merkeissä. Vaikka Lapissa aiemmin olinkin ollut, oli Kevo minulle alueena täysin uusi. Ja mikä parasta: koska kyseessä oli lintulaskenta, ei ollut pitäytyminen yksinomaan luonnonpuistoa halkovalla, kapealla, kuluneella vaellusreitillä, vaan suunnan voi ottaa muuallekin, missä vain mielenkiintoisen näköisiä paikkoja olisi.

Alueella vierailleet tuntevat puiston valtaisen laajuuden. Parin viikonkin keikasta jää vain pintapuolinen kuva, eikä edes sitä, ellei ole onnistunut hankkimaan lupaa puiston alueella liikkumiseen. Suunniteltu puiston laajennus toisi melkoisesti aluetta lisää.

Kevo on yksi maamme tunnetuimpia vaellusreittejä. Tuhannet ovat ne askeleet, jotka vuosien varrella ovat suuntautuneet alueen läpi; sadat litrat hikeä on vuodatettu reitin loppupuolen mieltä ja miestä rassaavissa nousuissa, kun rinka painaa, vettä sataa ja jalat ovat lähinnä perunamuusia.

Ensimmäinen uskonpuute vaellukselle lähtijälle tulee jo siinä kun yrittää sulloa pulleaa rinkkaa läpi junan kapean oven. Jolleivät hajoa ovipielet niin ainakin rinka. Raahata nyt tällaista jossa-kin tietymättömässä korvessa... Tässä vaiheessa epäilee usein omaa täysjärkisyttään. Ja kuinka oikeassa onkaan Murphyn laki lausuesaan, että tavarat suurella vaivalla pakattuasi se, mitä tarvitset ensinnä, on aina alimmaisena. Hokema pitää paikkansa kuin häkä.

Junamatka pohjoiseen sujuukin sitten aika mukavasti vuoteessa heittelehtien ja päätä seinään iskien. Kun Ounasjoki yön jälkeen syöksähtää näkyviin junan ikkunoista, alkaa kovinkin etelän mies tuntea sisimmässään Lapin odotusta. Jollei nyt vielä olla Lapissa, niin ainakin pian.

Rovaniemen maalikylässä sama ähellys, rinka postiauton sisuksiin ja sitten suunta pohjoiseen. Matkalla ohitetaan monet Lapin kuuluisat kiintopisteet: Kaunisää, Saariselkä, Tankavaara ja monet muut turismin pilaamat kohteet. Saksalaisautoja loputtomana jona vilahdelee ohitse, lähes jokaisella asiaankuuluvat poronsarvet katolla. Mihin sitten niitä vienevätkään - metsästysmajansa seinälle vai peräti lääketieteellisiin tarkoituksiin, tiedä häntä.

Postiautolla matkaaminen Lapin raukoille rajoille on sinänsä jo kokemus. Siinä saa nähdä poikkileikkauksen näiden kairojen tallajista: on Lapin jätkeä mälleineen, etelän miestä rinkkoineen, saamelaisia ja kolttia utoine mongerruksineen ja ties mistä maailmankolkasta tulleita vipeltäjiä. Kielten sekasotku onkin tyyppillistä missä tahansa Lapissa keskikesällä. Eli jos maltat istua postiautossa 10 tuntia Rovaniemeltä Kevolle, tai vieläpä Norjaan asti, tee se ihmeessä.

Inarissa sain jo tuntumaa siitä, mitä tuleman pitää: taivas velloi vettä kuin pahimpana sadekautena etelänmailla, elohopea nökötti hädin tuskin kymmenessä asteessa. Eivät ilmat tästä sitten juuri muuttuneetkaan ainakaan parempaan suuntaan; Lapissa ei juuri saateetonta päivää ollut.

Inarin käpykylä jäi pian taakse, ja lähestyimme sitä todellista Lappia, joka ainakin meikäläisen mielestä alkaa hetkellä, jolloin mäntymetsä yhdessä hujauksessa vaihtuu vaivaiskoivuja kasvavaksi tunturialueeksi. Kevon ympäristöä taas toki hallitsee havumetsä.

Kevon reitin toinen pää alkaa Kenesjärven rannasta kymmenkunta kilometriä Kevon asemalta etelään, toinen pää reitistä osuu lähelle Karigasniemeä. Pituutta kertyy noin 55 kilometriä - vaellusreitiksi siis aika lyhyt, mutta aloittelijalle mitä parhain kunto testi ennen vaativampia suorituksia.

Kevon asema on sijoitettu kätevästi Kevojärven taakse, mikä estää kaikenlaisten turistien kyltymättömän uteliaisuuden yhtä hyvin kuin koti- ja ulkomaisten kiilusilmäisten bongarien pääsyn asemalle. Hyvä on tieteenekijän siellä luonnon helmassa nenä turpeessa tehdä maailmaa mullistavia tutkimuksiaan.

Nytkin oli asema täysin miehitetty/naisitettu. Lopun tilan veivät turkulaisbongarit, joilla oli niin kova paine määrättyjä lajeja kohtaan, etteivät raukat tahtoneet edes päästä yksimielisyyteen siitä, minne lähtisivät. Illan mittaan koko lössi kuitenkin häipyi jonnekin tunturien kätköihin. Toisin me "tieteenekijät". Maastoon oli lähdössä porukassamme Esa Lehikoinen, joka kantoi vastuun tämän laskennan pyörimisestä, ja mukaan lähti myös Olli Osmonen, joka lähinnä yritti saada haaviinsa ja purkkeihinsa perhosia ja muita ötököitä. Hän joutui myöhemmin toteamaan, että kyllä lintujen katselu sentään on toista, ei ainakaan tarvitse juosta kiinni joka ainutta näkemäänsä otusta. Ja harva hyönteinen se lentää rankkasateessa ja viiden asteen lämpötilassa...

Startti tapahtui 29.6. läheltä Karigasniemeä. Viimeiset siviilikahvit oli hörpätty Neljän tuulen tuvalla. Tästä eteenpäin olisikin vain sitten asumaton erämaata. Matkan alku sujui suuremmitta vaikeuksista: noustiin järvien väliselle tunturikoivua kasvavalle kannakselle, liian korkeaksi rakennettu rinkka takertui välillä puihin ja sai kantajansa tuupertumaan ottamaan lukua Lapin maaperään. Ensimmäinen silmäys Kevon luonnonpuistoon: järviä, pyöreälakaisia tuntureita, jokia, paljakkaa, karua mutta kiinnostavaa. Kaukana kohoavat aluetta hallitsevat Paistunturien laet, ja näyttäytyypä pyhä Ailigaskin aamuauringon valossa. Ensimmäiset sinirinnat laulavat, lapinsirkut viheltävät, jossain naukuu piekana, ilmassa alkaa olla Lapin tuntua. Oh! viuhtoi miesporukka kuin viimeistä päivää, huikkaapa joukon johtaja mennessään, että he yrittävät selviytyä Kevon reitistä mahdollisimman nopeasti. Tapa tietysti sekin tutustua Lapin luontoon. Tuolla menolla on kyllä naurussa pitelemistä reitin lopun nousuissa... Laskeuduimme pian alas Luomusjärville, jossa ensi kerran sai juodakseen Lapin ah niin ihanaa vettä, joka maistuu vähän erilaiselta kuin Turun putkistosta tuleva ns. juomavesi.

Stuorrajavrilla souteli yksinäinen kuikka ja jokunen mustalintu-kin. Ensimmäinen siimapyrstö - tunturikihi - lentää väpättää ohi naukuen ja kirskuen. Nuorttajavrilla löytyi pari kihua lisää.

Lapinsirrin pesäkin osui silmiin järven rannalla, neljä munaa näkyi pesässä olevan. Ensimmäinen päivä päätettiin ottaa rennosti. Tavoite oli asetettu Ruktajärven kämpälle, jonne iltapuolella saavuttiinkin. Ensimmäisen ja ainoan kerran koko matkan aikana alkoi aurinkokin porottaa oikein mukavasti. Ruktajärveltä Karigasniemen tielle ei ole linnuntietä kuin kymmenisen kilometriä, mutta Lapin rauha vallitsee sielläkin. Illalla suoritimme ensimmäiset lintulaskennat lähellä kohoavalla Ruohitunturilla. Niukka on tunturilajisto, Ruohitirilla esimerkiksi viisi lapinsirkua, kaksi kapustarintaa, jokunen niittykirvinen, pulmunen, kivitasu ja sokerina pohjalla kolme keräkurmitsaa, jotka höyhenpalojen lailla piipersivät tunturikivikossa. Laskevan auringon valossa istauduin tunturin laelle ja annoin katseeni kiertää yli koko laajan maan. Muuta maastoa ylemmäs kohoavat Norjan kuningaskunnan reunavuoret - Gaissat - joilla näyttää aina olevan runsaasti lunta. Kiikarilla katsoessa erottuvat näiden tunturien valtaiset padhat, joissa pudotusta on varmasti melkoinen matka. Jossain laakson pohjalla on Karigasniemi, jossa laulun mukaan ei lunta oo satanut milloinkaan - epäilen.

Yöllä heräsin kämpässä siihen, että joku tai jotkut tulla tunkeutuivat ovesta sisälle. Tulijat olivat tunturiopas "se se kyllä" -Einari (lappalaiseen tapaan joka lause alkoi tällä toteamuksella) sekä kaksi opastettavaa tyttöä. Olivat kuulemma matkalla Fjellun putouksille. Sinnehän mekin, mutta mutkien kautta.

Aamulla iskimme tarinaa Einarin kanssa, jolla riitti ihmettelmistä etelän miesten lajituntumuksessa. Tottahan toki hän itsekin oli melkoinen asiantuntija, kun koko ikänsä oli näillä mailla liikunut. Aamu valkeni, vettä tihuutti. Einari työntyi kuitenkin seuralaisineen matkaan. Työnnyimme mekin pian taipaleelle mahat tankattuaamme. Nyt kuljettiin pitkin tunturipaljakkaa, joten matkankoko oli helppoa. Jostain syystä vain meikäläisen osalle tuli laskea jokivarren tiheä koivikko, jossa välillä sai kulkea lähes ryömien eteenpäin. Lajisto oli taas samaa vanhaa kamaa. Punakylkirastas ja pajulintu olivat näiden koivikoiden valtalajit. Jossain kukkui ensimmäinen tällä matkalla kuultu käki, ja neljä metsähanhea lensi kaakattaen ylitsemme. Alhaalla koivikossa ponnahti lentoon kolkosti naurava riekko, kun melkein hänen pyrstösulilleen astuin. Kalliojyrkänteeltä löytyivät ensimmäiset piekananpesät. Turvassa näyttivät olevan; hullu saa olla rengastaja tai munankerääjä, jos sinne menee, mutta tieteen vuoksi nyt voi uhrautuakin. Pitäkää muuten varanne arvoisat lapinkävijät: munankeräilijöitä on taas alkanut liikkua Lapin maisemissa. Älkää kertoko tuntemattomille lintujen pesäpaikkoja.

Vähän ennen Fjellun leiripaikkaa törmäsimme ensimmäiseen kunnan Oparinakoivikkoon. Metsässä muistuttavat vain tyhjäät puunrungot alueella ennen levinneestä koivikosta. Kun tunturimittari iski vuonna 1965, ei aluksi osattu uumoillakaan tällaisista tuhoista, mutta karu totuus ilmeni pian. Toukat kalusivat puhtaaksi suuria alueita ja jättivät vain paljaat puunrungot. Vielä nytään ei näillä alueilla koivu viheriöi.

Fjellun leiripaikka on sinänsä oikein mukavassa paikassa jyrkkien kallioseinämien ympäröimässä kirnussa kahden toisiinsa vuolaana yhtyvien jokien kohtaamispaikassa. Fjellun putous on alueella myös tunnettu nähtävyys. Koko suunnattomalla voimallaan se putoaa alas kallionreunalta ja pauhana on mahtava, mutta nopeasti siihen

tottuu ja pystyy nukkumaan yönsä hyvin lähelläkin koskea ja puto-
usta. Yksinäinen kara näkyi syöksyvän läpi pärskeitten ja katoa-
van ylös kallionkallioon. Mahtava pesäpaikka tosiaan. Seuralaisem-
me Ruktajärveltä olivat myös päässeet tänne asti; Einari oli läh-
dössä kalaan, toiset vetivät sikeitä.

Aamulla heräsimme kellon pirinään. Raotin varovasti ovikangasta;
kylmyys ja märkyys iskivät vastaan. Olli jäi nukkumaan, Esa ja
minä suuntasimme laskenta-alueelle. Mitään ihmeellistä ei ylhääl-
lä paljakalla ja Oparinakoivikossa ollut: piekanan pesä, kapusta-
rintoja ja taviokuurna parhaimpina.

Kolmas vaelluspäivä alkoi heti lähes pystysuoralla nousulla pois
Fjellun kattilan pohjalta, mutta nousun jälkeen avautuneet maise-
mat korvasivat lihaksiin kertyneet maitohapot. Muuten matka oli
helppoa ja tapahtumaköyhää. Paljakalla lensi huristi matkan ensim-
mäinen kiiruna, istahti kivenlohkareelle ja tuijotti outoja kulki-
joita. Jälleen löysimme piekanan pesän - näytti olevan hyvä pesi-
misvuosi: lähes jokaiselta jyrkän teeltä löytyi ainakin yksi pesä.

Kuivin kämpän saavutimme illalla. Kämpän lähellä aukeaa mielen-
kiintoinen suoalue, jossa havaittiin mm. lapinkirvisiä, pari tundra-
urpiaista, liroja, lapinsirkkuja yms. Kolmen kihun parvi pyöri
jatkuvasti kämpän ympärillä, ja jokirannassa varoittelee yksinäinen
punakuiri haikkealla äänellään, joka kuuluu Lapin kuvaan erottamat-
tomasti. Kuivin kämpä on korkeatasoinen, mutta nyt se on vielä
parempi, sillä perustimme sinne oman ikkunapinnalistan. Joka käm-
pässä käy, tutustukoon erittäin yksityiskohtaisiin ohjeisiin, jot-
ka laadimme sekä koti- että ulkomaalaisille ornareille. Monenlais-
ta ehdimme jo kämpän ikkunoiden läpi nähdä...

Neljäs vaelluspäivä. Rinkka painaa enää puolet lähtöpainosta. Jäl-
leen sama rulljanssi: ylös ja alas tunturinrintetta, vettä sataa,
linnut hiljaa. Yksinäinen kettu haukkui tunturinrinteessä, taval-
linen punaturkki näkyi olevan. Naalinkin joku oli seudulla nähnyt.
Vaihtaisin mielelläni hyvänkin lintuhavainnon jonkun Lapin suurpe-
don taikka naalin näkemiseen. Porojakin näkyi runsaasti, eivät to-
sin paljon päätään kulkijoiden vuoksi nostaneet.

Madjoelle saavuimme täysin suunnassa. Kämpäkin löytyi helposti,
vaikka vieraskirjasta saimme lukea, että monilla oli ollut vaike-
uksia löytää maastoon hyvin kätkeytyvä kämpä. Madjoen kämpä oli
tähän mennessä paras. Tilaakin oli riittämiin ainakin kolmelle mie-
helle. Aamulla olisi taas ollut laskennan vuoro, mutta rankka kaa-
tosade romutti ne toiveet. Esa tosin työntyi urheasti ulos palatak-
seen vähän ajan kuluttua kertomaan, että joen rannassa oli laulel-
lut lapinuunilintu. Silloin minua vietiin. Kyse oli tärkeästä la-
jista, enhän moista ennen ollut tavannut, ja katkesihan siinä sa-
malla eräs tasalukukin. Muistutin lähinnä uitettua koiraa kun työn-
nyin lopulta koivikon läpi paikalle korvat ojossa. Nyt - ei, se
olikin vain sinirinta. Mutta sitten osui korviin säe, joka ei juu-
ri arvailuille jätä sijaa. Phyllaria en tosin onnistunut näkemään,
mutta laulu jostain pöheikön seasta kuului. Iltapäivällä kuulimme
jälleen saman linnun pois lähtiessämme.

Odotimme pitkälle iltapäivään sateen hellittämistä ja vasta sitten
työnnyimme matkaan. Tässä vaiheessa jatkuva huono ilma oli jo teh-
nyt hallaa laskennalle. Kaikkea suunniteltua emme pystyneet laske-
maan, mutta jotakin kuitenkin.

Nyt viidentenä päivänä päätimme jatkaa saman tien aina Kevolle
asti. Alku oli taas paljakkaa. Tähän mennessä suurin näkemämme
kihuparvi - seitsemän yksilöä - pyöri jonkun aikaa ympärillämme.
Saavutimme Kevon laakson, josta tunnetaan Suomen pohjoisin kala-
sääksen pesintä. Nyt ei näkynyt kuin pari tuulihaukkaa ja pieka-
naa. Alhaalta jokivarresta löytyi tilhen pesä, jonka poikaset jä-
tettiin rengastamatta niiden pienuuden vuoksi. Mielenkiintoinen
löytö, sillä tilhi on yleensä kesällä piileskelevä lintu. Pari
lapinharakkaakin kirkui samassa paikassa puiden oksistossa.

Rämpiminen Kamajoen kautta oli todella vetinen kokemus: kilomet-
rikaupalla märkää koivikkoa, jossa ei juuri näkyvyyttä eteen ol-
lut. Joen ylitys vähän myöhemmin sujui komeuksilla. Vettä oli
tänä vuonna Lapin joissa riittämiin; monet vaeltajat arvatenkin
ovat joutuneet vaikean pulman eteen: yrittääkö yli määrän kylvyn
vaarassa vai kiertääkö kilometrikaupalla.

Tässä vaiheessa erosimme. Esa lähti taivaltamaan suoraan Puksal-
skaidin yli Kevolle, Olli ja minä koukkasimme pahdan kautta Ke-
nestuvalle. Koko kivikkoisessa jylhydessään kohosi nyt Kevon
tunnettu pahta edessämme. Pieni oli ihminen alhaalla. Vanha tun-
turihaukan pesäpaikka kyllä löytyi, mutta ei haukkaa. Eipä näky-
nyt haukkaa kuukautta myöhemminkään, jolloin paikalla taas kävin.
Loppumatkan tulimme sitten juosten. Tavoitteena oli ehtiä pahdan
luota Kenestuvalla alta kahden tunnin, ja hyvinhän se alittui.
Toki matkalla pysähdyimme Kevon koskella: kara asusti täälläkin.
Palasimme tämän jälkeen Kevon reitille, jonka olimme ajat sitten
jättäneet. Loppuosa reitistä kulki läpi soiden ja metsien laskeu-
tuakseen sitten alas Utsjoen tielle. Pian jo lämmittelimme Kevon
saunassa ja muistelimme menneitä päiviä.

Tässä vaiheessa olin ajatellut paluuta etelään, mutta Olli sai
minut ylipuhutuksi toiselle vaellukselle, nyt puiston ulkopuo-
lelle. Koska ilmakin näytti kaunistuvan, päätin jäädä Lappiin
vielä joksikin aikaa...

Illalla ilahdutti Kevon aseman väkeä turkinkyyhky, joka lentää
läpsytteli aseman ohi ja istahti tuuliviiriin. Komea Kevon pinna?

Seuraavana päivänä laskin läheisen Jesnalvarrin linnuston eri kor-
keuskäyrillä: lapintiaisia, taviokuurnia ja tilhiä näkyi jokunen.
Tsarsjoen saarelta löysin laulavan lapinphyllarin. Saari on läpi-
tunkematonta tiheikköä, mutta nyt onnistuin sen linnun näkemään-
kin.

Kun päivää myöhemmin seisoiimme Ollin kanssa Tenon rannassa valmi-
na toiselle keikalle, oli sään paraneminen jälleen osoittautunut
silmänlumeeksi: kaatosade ja myrskyisiä pohjoistuuli saattelivat
meidät matkaan. Heti Tenon varrelta oli noustava erittäin jyrkkä
nousu ennenkuin pääsi varsinaiseen matkantekoon. Tämän päivän an-
nokseksi tuli reilu kellon ympärys. Tavoitteena oli Loktajarvi ja
sen lähellä sijaitseva kammi, jos sellaista nyt oli olemassakaan.
Olli oli unohtanut kenttäpatjansa Kevolle, joten vähän sekavia
olivat tunteet taivaltaessamme läpi rannkasateen. Sateesta huoli-
matta lintuja näkyi aika mukavasti: parikymmentä kihua, riekkö-
poikue, muutama vesipääsky, keräkurmitsa ja paljon muuta. Jo mai-
nitut joet ja ojat aiheuttivat meille paljon päänvaivaa, kierto-
matkaa tuli usein paljonkin. Eräästä joesta päätimme mennä roh-
keasti yli, mutta vähällä oli, ettei yritys osaltani päätynyt
kylmään Lapinkasteeseen. Jollain keinolla vain yli kuitenkin pää-
sin. Kammiakin löytyi, mutta vain rakenteilla oleva. Mieliä las-

ki pakkasen puolelle. Siinä sitä nyt oltiin, kostea telttamajoitus odotti. Vaan eipä hätää. Kohtalöytyi vierestä vanha kammi. Oven aukaisu ja mieliala nousi hellelukemille: siisti kammi, rautasängyt, patjat, viltit, kaikki, mitä matkamies voi vaatia. Yöllä mässäiltiin vielä Ollin pyytämällä tammukoilla (pyydetty LUVALLISESTI).

Seuraavana päivänä viiletimme aina Kevolle asti samaa kyytiä. Vaellukset olivat tältä erää ohi, edessä oli paluu etelään. Toki pysähdyimme vielä päiväksi Ouluun. Kurvia ei löytynyt, mutta kultasirkku kylläkin.

Kuukauden päästä olin jälleen Kevolla, nyt osana Suomen kiertomatkaa, jonka Juha Vuorinen, Ari Laine ja allekirjoittanut tekivät elokuussa. Tällöin löytyi Tenon rannasta mm. vuorivästäräkki, todennäköinen nuori koiras.

Loppuyhteenvetona todettakoon, että Kevo on aina vierailun arvoinen paikka, mutta niin tänne kuin muillekin vaelluksille kannattaa varata riittävästi aikaa. Jollei onnistukaan saamaan liikkumislupaa luonnonpuistoon, on alueen ulkopuolellakin kosolti hienoja ja mielenkiintoisia paikkoja.

LINTUMIEHEN JA LUONNONTUTKIJAN

ZEISS

KIIKARIT

10 x 40 B/GA DIALYT
8 x 56 B/GA DIALYT

Ammattimiehen toiveet täyttävä korkealaatuinen työväline.

Myynti:

OPTIKKO KANGASNIEMI
VUODESTA 1899

Kauppiaskatu 10 C 20100 Turku 10
puhelin 921-33 75 22

30 vuoden takuu

LINTULEHTIPAKETTI UUDISTUNUT

Nyt voit tilata vuodeksi 1982 tärkeimmät paikallislehdet kotiisi tai joululahjaksi reilusti alennetuin tilaushinnoin (n.30%) yhteis-tilauksena. Valitse mieleisesi lehdet, lisää yhteenlaskettuihin tilaushintoihin käsittelykuluna 5 mk, ja tilaa pakettisi maksamalla kokonaissumma tilille Lintulehtipaketti/ R.Juvaste 80510 Onttola SYP Joensuu Niinivaara 218020-68555. Ilmoita myös lintuyhdistys, johon kuulut. Tilauksesi kokonaissumman on kuitenkin oltava vähintään 100 mk. Paketin kautta ei Sinulle toimiteta osoitealueesi lehteä eikä oman yhdistyksesi lehteä. Tiedustele asiaa lähemmin esim. yhdistyksien puheenjohtajilta tai lehtien päätoimittajilta (tai Risto Juvasteelta, p. 973/80293).

Paikallislehtipaketti koostuu v. 1982 seuraavista lehdistä: taulukossa ovat vasemmalta lukien lehden nimi, yhdistys, julkaisun koko, painoasu (om=offset-moniste, of=offset-painettu, lo=ladottuna offset-painettu), arvioitu kokonaissivumäärä, ilmestymiskerrat, pakettihinta ja pakettihinta sivua kohden laskettuna.

Aureola	PPLY	A5 om	120s(4)	12mk	(10.0p/s)
Corvus	PSLY	A5 lo	48s(1)	5mk	(10.4p/s)
Kanta-Hämeen Linnut	KHLY	A5 om	80s(3)	11mk	(13.7p/s)
Keski-Suomen Linnut	KSLM	A5 lo	112s(4)	12mk	(10.7p/s)
Kokko	LLY	A5 lo	96s(4)	10mk	(10.4p/s)
Lintukymi	KyLY	B5 lo	80s(2)	12mk	(15/11.2p/s)
Lintuviesti	TaLY	A5 om	150s(4)	15mk	(10.0p/s)
Oriolus	(ESLH)	A5 om	70s(2)	8mk	(11.4p/s)
Ornis Karelica	EKLY	A5 of	112s(3)	15mk	(13.4p/s)
Päijät-Hämeen Linnut	PHLY	A5 lo	120s(3)	13mk	(10.8p/s)
Siipirikko	PKLY	A5 of	128s(4)	12mk	(9.3p/s)
Siivekäs	PSLM	A5 om	180s(4)	18mk	(10.0p/s)
Sirri	Xenus	A5 lo	120s(3)	10mk	(8.3p/s)
Suomenselän Linnut	SSLM	A5 lo	160s(4)	19mk	(11.9p/s)
Tringa	(HSLY)	B5 lo	140s(4)	18mk	(12.9/9.6p/s)
Ukuli	TLY	A5 om	200s(4)	20mk	(10.0p/s)

(ilmoitus)